

N-dossier: aanpassingen beloofd, nu nog de daden!

Minister Brouns heeft met 'boernalist' Bram Bombeek toptransfer beet

- Op energieverkenning tijdens Agriflanders
- Vogelgriepspook slaat weer toe
- Deinzenotering krijgt zware uppercut

TEMPO team

Europese Pluimvee Services-België

Stationsstraat 37 bus 3
3582 BERINGEN

JULLIE VANGBEDRIJF

(In samenwerking met E.P.S.-België)

- ✓ Wij laden/lossen alle soorten kippen en pluimvee.
- ✓ Wij leveren eerste kwaliteit.
- ✓ Stipte bediening; juiste tijd en juiste plaats.
- ✓ Onze ervaring is uw garantie.

Tel & Fax +32 (0) 3 82 86 708 • GSM + 32 (0) 495 86 83 80 • Email Tempogroep@gmail.com

DESINFECTIE
P.L.V.
CLEAN SERVICE

GOEDE
SERVICE
PRAKTIJEN
GSP BPS ***
BONNES
PRATIQUES DE
SERVICES

REINIGEN VAN STALLEN EN SILO'S

MET WARM WATER TOT 320 BAR 43 L/MIN

ONTSMETTEN VAN STALLEN

NAT ONTSMETTEN MET UNIT
DROOG ONTSMETTEN MET PULSFOG

MEER DAN 25 JAAR ERVARING

info@plvservice.be

Herenthoutsesteenweg 190 • 2560 Nijlen • gsm: 0475 677 111

Veel positivisme op de beurs Agriflanders

Tegen alle verwachtingen in was de sfeer op de beurs opperbest. Ondanks de vele vraagtekens over de toekomst straalden de bezoekers en standhouders positivisme uit. Duidelijk was dat er echt nood was aan een sectorbeurs waar sociaal contact centraal stond. Ook heel wat ambtenaren en beleidsmakers waren present. Het feit dat zelfs twee politieke partijen een eigen stand hadden geeft toch aan dat ze landbouw niet (helemaal) vergeten zijn. Op zo'n momenten denk je 'het komt nog goed met onze sector' maar na alle mooie woorden is het toch heel goed uitkijken wat er de komende weken gaat gebeuren. De politieke koorts stijgt terug, zeker rond stikstof, PAS en het GLB akkoord. In ieder geval was onze boodschap aan alle politici die langs geweest zijn - en dat waren er in deze editie toch bijzonder veel: "Wees u bewust van het belang van onze eigen voedselproductie en zorg voor onze sector en onze toekomst". Wat vandaag (niet) beslist wordt, daarvan zullen we over tien jaar de gevolgen nog dragen.

Een voorproef hiervan zien we nu al in de legsector waar we flirten met onze zelfvoorzieningsgraad. Uitzonderingen op maatregelen zullen nodig zijn, anders zullen we drastisch onder onze eigen zelfvoorzieningsgraad duiken. Opmerkelijk was ook de verbazing in de brede media omtrent de hoge eierprijzen. Eigenaardig genoeg is er hierover met geen woord over gerept wanneer de prijs historisch laag stond. Maar we mogen niet te euforisch zijn over de goede eierprijzen. De massale import van Oekraïne belooft een lastig verhaal te worden eens de impact van de vogelgriep wereldwijd afneemt en dit niet alleen voor eieren maar zeer zeker ook voor kippenvlees. De grote importpoort naar Europa gaat steeds meer open, zagezegd om Oekraïne te steunen, maar het is maar de vraag of de lokale bevolking daar veel aan heeft. Het zijn een beperkt aantal gigantische bedrijven in Oekraïne die er veel beter van worden en je kan de landbouw daar onmogelijk vergelijken met onze kleinschalige landbouw. Want ja, in vergelijking moeten we heel bescheiden zijn wat bedrijfs grootte betreft.

Tegenover de geopende geldkraan voor Oekraïne kijken wij aan tegen een ferme besparing vanuit Europa voor de cofinanciering ten gevolge van vogelgriep en salmonella. De 50% cofinanciering wordt herleid tot 20% in de toekomst wat onmiddellijk een invloed heeft op ons sanitair fonds. Gevolg is dat er voor dit jaar een verdubbeling van de bijdrage noodzakelijk zal zijn om uitkeringen te kunnen garanderen. Het blijft daarom heel belangrijk om bijzonder waakzaam te zijn om verdere uitbraken te voorkomen.

Danny Coulier, Voorzitter Landsbond Pluimvee

NestBorn **VEEL MEER DAN ALLEEN VROEGE VOEDING**

MINDER ANTIBIOTICA

Tot 50%

BETER EINDGEWICHT

+ 50 tot 70 gram

BETERE VOEDERCONVERSIE

2 tot 4 punten

BETERE VOETZOOFSORE

Tot 50%

DIERVRIENDELIJK, ROBUUST EN GEZOND

www.nestborn.eu

Colofon

Pluimvee is een uitgave van de Vereniging Voorlichting Pluimveehouders, vzw (VVP).

Hoofredactie: Luc Maertens
Burgemeester Maenhoutstraat 73 - Merelbeke
Tel. 09.252.36.77 - 0498 040691 - lucmaertens@skynet.be

Redactieleden: Dirk Mertens, Jaak Reynders, Ir. Karolien Langendries, Ir. Luc Maertens, Prof. Dr. Marc Heyndrickx, Dr. Nathalie Sleeckx, Dr. Delphine Vandaele, Martijn Chombaere, Danny Coulier, Clem Reynders, Dr. ir. Evelyne Delezie, Delphine Vandaele, Drs Tommy Van Limbergen

Administratie VVP: Martijn Chombaere - Tel. 0496 244 954
secretariaat@pluimvee.be - BTW BE 0406 909 555

Abonnementen: secretariaat@pluimvee.be
Steeds voor een jaargang: 125€ (België) - Buitenland: 150€
op rek. nr. BE71 7340 4655 6369

Advertenties: Luc Maertens - 0498 040691
advertenties@pluimvee.be

Verantwoordelijke uitgever: Vereniging tot Voorlichting van de Pluimveehouders vzw, Noordhoekstraat 65, 8660 De Panne

Vormgeving en druk: Sweds Comm V. Merelbeke
drukconsultsweds@gmail.com

Website Pluimvee: www.pluimvee.be

Overname artikels: alle bijdragen en advertenties verschijnen onder de verantwoordelijkheid van de inzender. Overname van artikels uit deze periodiek is enkel toegestaan mits toestemming van de redactie.

Disclaimer: Pluimvee is een uitgave van VVPvzw, opgesteld om te voorzien in de informatiebehoefte onder pluimveehouders. Wij wijzen iedere aansprakelijkheid ten aanzien van de juistheid, volledigheid en actualiteit van de geboden informatie uitdrukkelijk van de hand. VVP is niet aansprakelijk voor het gebruik van de informatie in deze publicatie.

INHOUD

7 Terugblik op Agriflanders

In twee artikels brengen we verslag uit van de recente succesvolle Agriflanders beurs. Een positieve sfeer, veel standhouders en een ruime opkomst van de brede landbouwsector werd vastgesteld. Verder maakten we bij een 6tal standhouders kennis met wat ze te bieden hebben voor pluimveehouders op het vlak van energieopwekking en -opslag.

18 Hoogpathogene vogelgriep slaat terug toe op 3 bedrijven

We kunnen er niet omheen, vogelgriep is en blijft het zwaard van damocles voor de pluimveesector. In januari heeft het virus terug toegeslagen zijn terug bij 3 bedrijven in ons land. Naast het persoonlijke drama voor de betrokken pluimveehouders plundert dit het 'Sanitair Fonds' en zorgt voor veel praktische problemen voor o.a. de pluimveebedrijven gelegen in de beschermingszones.

22 Tips and tricks voor de ideale drinkwater-vaccinatie

Hoewel drinkwatervaccinatie een courant toegepaste handeling is op pluimveebedrijven, merken we in de praktijk toch dat er verbeterpunten zijn en dat het resultaat van de vaccinatie vaak tegenvalt. Een aantal aandachtspunten waarop gelet moet worden voor het succesvol uitvoeren van een drinkwatervaccinatie worden op een rijtje gezet.

3 Standpunt	22 Vaccinatie
4 Inhoud	26 PAS opiniestuk
5 Marktcommentaar	28 Juridisch
6 Actualiteit	30 Kort nieuws
7 Agriflanders	28 Juridisch
10 In ovo	30 Kort nieuws
11 Agriflanders - energie	31 Column
15 Code 1 eieren	32 Berichtenn
16 Verbruik eieren	33 Inhoud Pluimvee 2022
18 Vogelgriep nieuws	34 Marktberichten
20 VC braadkippen	

Agenda

- 14-15 februari 2023: Dutch Poultry Expo te Ten Bosch (Nederland)
- 14 februari 2023: 'Energie op het pluimveebedrijf', te Roeselare zaal Reo Veiling ingericht door de provinciale afdeling West-Vlaanderen
- 3 maart 2023: Statutaire vergadering Landsbond Pluimvee West-Vlaanderen
- 17 maart 2023: Statutaire vergadering Landsbond Pluimvee Limburg
- 31 maart 2023: Statutaire vergadering Landsbond Pluimvee Oost-Vlaanderen

Deinzenotering krijgt zware uppercut

Tekst en beeld: Martijn Chombaere & Luc Maertens

De Deinzenotering kraakt al enige tijd onder de aanhoudende druk van de import van onder meer Pools en Oekraïens kippenvlees en noteerde op woensdag 25 januari een afslag van 4 cent. De buitenlandse druk mag dan wel een belangrijke prijsbepalende factor zijn, tijdens deze markt speelde er meer dan enkel maar dit.

Oekraïne

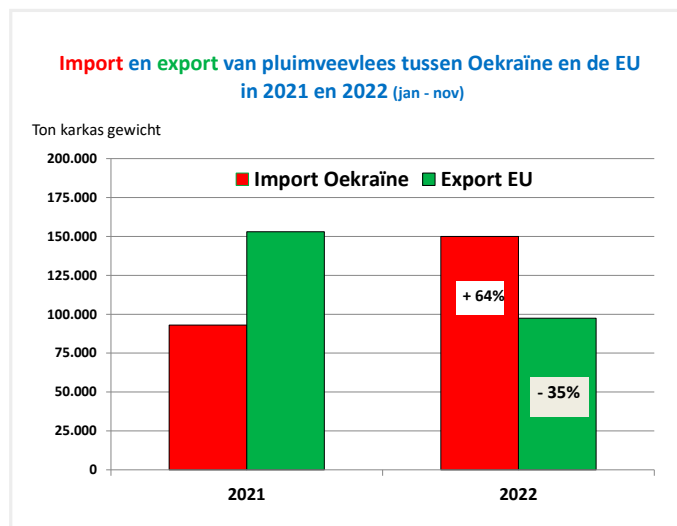
De noteringen voor braadkippen (Deinze en ABC) staan al enige tijd onder druk. Enerzijds door het overaanbod van Pools kippenvlees, maar anderzijds ook door de heffingsvrije import van Oekraïens kippenvlees. Dit laatste is een gunstmaatregel die aan Oekraïne is toegekend voor een periode van één jaar omwille van de oorlogssituatie in Oekraïne. Een gunstmaatregel die door Oekraïne ten volle wordt benut met meer dan een verdubbeling van hun export naar de EU in vergelijking met voorgaande jaren. In de figuur hierbij wordt dit duidelijk geïllustreerd wanneer de import en export in 2021 en 2022 tussen de EU en Oekraïne vergeleken wordt. Waar Oekraïne in 2021 nog een afzetmarkt was voor de EU is dit in 2022 volledig anders en is Oekraïne nu een grote netto invoerder naar de EU toe.

Vanuit de Landsbond Pluimvee wordt via onze Europarlementariërs druk uitgeoefend om ervoor te zorgen dat een mogelijke verlenging van deze gunstmaatregel geen vrijgeleide meer wordt. In ons vakblad, van december laatstleden, hebben we dit ook uitvoerig aangekaart in een artikel op pag. 12 en 13.

Naast de import uit Oekraïne verantwoordt de afnemers op de Deinze markt hun halsstarrige houding (eisen oorspronkelijk -5 cent!), de zeer grote concurrentie met Pools pluimveevlees. Polen als grootste EU producent heeft massaal opgezet en 'dumped' nu hun overaanbod in de EU. Door de lagere lonen, het goedkopere voeder en ook door de lagere andere kosten (o.a. milieu) kunnen ze, net zoals Oekraïne, aan een lagere kostprijs produceren. Als Landsbond kunnen we absoluut niet akkoord gaan dat deze prijs-slag volledig op de producenten verhaald wordt maar hogerop in de keten aan de verwerking en de consument moet doorgerekend worden.

Andere redenen?

De wereldwijde markt van vraag en aanbod mag dan wel een belangrijke prijsbepalende factor zijn, tijdens de markt van Deinze zaten de afnemers ook vooral verveeld doordat kippenvlees uit de

3 km-zones niet geëxporteerd mag worden en op de binnenlandse markt moet afgezet worden. Dit 'overaanbod' is een niet structureel probleem dat geen blijvende invloed zou mogen uitoefenen op de markt", aldus de Landsbond Pluimvee.

Een verminderde consumptie van pluimveevlees kan zeker niet als argument aangehaald worden. Pluimveevlees zit – o.a. door zijn gunstige prijs in vergelijking met andere vleessoorten – in de lift. Een afslag van 4 cent komt dan ook als een uppercut aan en getuigt niet van een langetermijnvisie om vraag en aanbod op elkaar af te stemmen. Door o.a. de vogelgriepproblemen en de hoge energieprijzen is er minder opgezet en zal het aanbod in de komende weken lager uitvallen.

Mogelijke kentering

Naast het verwachte mindere aanbod in de komende weken is het oplossen van het hoger vermelde niet structurele probleem – omwille van de beperkingen door de vogelgriepmaatregelen – een positief gegeven om de markt te ondersteunen. Verder leidt het gegeven van de hoge inflatie en de daaruit voortvloeiende automatische loonindexering in januari tot een verbeterde koopkracht voor de consument. Dit wordt nog versterkt door de daling van de energieprijzen en de toekenning van een energiepremie van bijna 400 euro aan zowat alle huishoudens in ons land. Daardoor zijn er geen argumenten meer dat deze buitensporige afslag zich verder handhaaft. Integendeel er moet ruimte zijn om het prijsniveau van de vorige weken geleidelijk te herstellen.

Bram Bombeek is de nieuwe woordvoeder van minister Brouns

Opmerkelijk nieuws viel er te rapen bij het begin van Agriflanders. Bram Bombeek, voormalig woordvoerder van de NVA en ex-landbouwer, ruilt zijn job als VILT-journalist in voor het woordvoerderschap van Vlaams landbouwminister Jo Brouns (CD&V). Bombeek hoopt in het komende anderhalf jaar voor team-Brouns een nuttige bijdrage te kunnen leveren voor een werkbaar stikstofakkoord en MAP 7, enkele van de hoofddoelen voor het domein landbouw. "Er wordt met te weinig kennis van zaken bestuurd en er heerst te veel een ivorentorenmentaliteit. Ik zie het als mijn plicht om die boodschap vanuit de sector naar mijn collega's over te brengen", aldus Bombeek.

Dat Bram Bombeek een boerenhart heeft kwam herhaaldelijk aan bod in zijn columns in de pers evenals in zijn 'afscheidsinterview' aan VILT waar hij zaken benoemd die voor velen frustraties bezorgen. **"Men wil mensen dwingen te stoppen die niet willen stoppen, en mensen die smeken om te stoppen laat men sudderden. Begrijpen wie begrijpen kan.** Het is net die absurditeit die heel wat landbouwers doet steigeren en kenmerkend is voor het gebrek aan kennis bij bepaalde personen die mee aan het roer staan", is één van de scherpe conclusies van Bram Bombeek.

"Er is een bv. een duidelijke vraag van de sector en van veel parlementsleden om **veel meer rekening te houden met de natuurlijke uitstroom van landbouwers.** Het expertenpanel PAS had aan de Vlaamse regering een systeem van verhandelbare emissierechten voorgesteld als meest kostenefficiënte manier om de stikstofuitstoot terug te dringen. Er zo er toch voor te zorgen dat de landbouwsector zich zou kunnen blijven ontwikkelen. De regering heeft dat rapport in de schuif geparkeerd, het is zelfs nog niet in het parlement besproken. Dat begrijp ik niet. Als je dat uitwerkt, kan je **emissierechten afromen van de stoppers, en juist ruimte creëren voor jonge boeren**", is een andere opgemerkte stelling van Bombeek.

"Ook over de **rol van technologie en innovatie** moet nu eindelijk eens doorgepraat worden. Minister Brouns en CD&V geloven daar in. Minister Demir en N-VA duidelijk veel minder. Zij willen de veestapel omlaag en men wil precies geen technologieën die dat kunnen verhinderen", aldus de nieuwe woordvoerder van minister Brouns.

"Voor heel wat thema's, zoals milieu, vergunningen, waterkwaliteit, zit de minister van Omgeving wel aan het stuur. Maar de Vlaamse regering is een collegiaal orgaan

Bram Bombeek was één van de deelnemers aan de pluimveetour van de Landsbond Pluimvee op 13 september 2022.

waar alle beslissingen in consensus worden genomen. Alle zaken, zoals het stikstofakkoord en MAP, moeten daar passeren. **Mijn rol zal voor alle duidelijkheid niet zijn om die dossiers inhoudelijk te onderhandelen, wel om de boodschap te vertalen**", laat Bram Bombeek weten.

Ondanks dat we vanuit de Landsbond Pluimvee Bram zijn scherpe maar correcte pen zullen missen, wenssen we hem alle succes toe. We zijn ervan overtuigd dat hij een belangrijke rol kan spelen om 'met gezond boerenverstand' mee te helpen om uit de huidige impasse te komen.

PLUIMVEESLACHTERIJEN

www.klaasen.be

+32 472 823 826

- ✓ Strakke planning
- ✓ Directe lijnen 24/7
- ✓ Kort transport
- ✓ Eigen vrachtwagenpark
- ✓ Kratten én containers beschikbaar
- ✓ Steeds marktconforme prijs
- ✓ Vlotte administratie, snelle betaling

Uw aanbevolen partner voor de afzet van uw leghennen - Méér rendement en minder zorgen !

Agriflanders omhelsde de landbouwsector in moeilijke tijden

Tekst en beeld: Luc Maertens

De vorige editie van Vlaanderens grootste landbouwbeurs had in 2019 plaats, intussen reeds 4 jaar geleden. In deze tijdspanne werd, en zeker de veehouderij, niet enkel geconfronteerd met Covid-19 maar als sector met zeer ingrijpende, versmachtende en weinig toekomst biedende maatregelen. Als kop van jut in o.a. de N-problematiek en waterkwaliteit had en heeft de sector het hard te verduren. Het was dan ook met een onzeker gevoel afwachten of dit groots beursgebeuren de ruime landbouwsector kon bekoren.

Positieve dynamiek toont de strijdvaardigheid

Standhouders- en bezoekersaantallen zeggen niet alles, maar zijn zeker een belangrijke graadmeter. Met dik over de 300 professionele standhouders en 65.000 bezoekers werden de verwachtingen van de organisatoren ruim overtroffen. "We zitten terug op het peil van de vorige edities, van voor de corona tijden", melde een tevreden event manager Gunther De Mey. En de bezoekers? Veel blijde gezichten, duidelijk opgelucht om hun toeleveranciers of collega's te ontmoeten en elkaar een hart onder de riem te kunnen steken. Opvallend ook veel jonge mensen, strijd-

baar en overtuigd dat er in Vlaanderen een toekomst moet zijn voor de landbouwsector. Dit zowel op grootschalige bedrijven, in korte keten of in een verbreedde landbouwworm.

Duidelijk was dat de landbouwsector toch nog omhelst wordt – zoals in de slogan van deze editie van Agriflanders – en de beurs daartoe zeker een positieve bijdrage leverde. In dit opzicht was de aanwezigheid van politici, zelfs met een stand zoals de CD&V en de Open VLD, en de bezoeken van vele parlementsleden (Vlaams, Federaal, Europees) toch wel een steun voor de boeren en de sector. Te lang en te veel had de landbouwsector de terechte indruk dat ze vanuit deze hoek in de steek werden gelaten. De beurs toonde een kentering aan, hopelijk blijft het bij geen loze beloften of een momentopname maar bouwen ze mee om een toekomstgerichte land- en veehouderij verder mogelijk te maken.

Opvallend afwezige was wel de NVA en hun mandatarissen. Hun gevoerde 'groene' beleid en de voorkeursbehandeling die ze aan de industrie geven, zijn hier zeker niet vreemd aan. De 'tractormanifestatie' op hun nieuwjaarsbijeenkomst illustreerde dit nog maar eens duidelijk.

Alles zo positief ?

Nee, dat zeker niet. Het N-dossier, MAP 7, etc... zorgen voor grote onzekerheid en bedreigen het voortbestaan van vele bedrijven, vooral in geviseerde gebieden zoals het Antwerps Vennengebied of nabij natuurgebieden. Dit kwam uit de talrijke contacten maar al te vaak aan bod. Maar de beurs, de ontmoetingen en de gezellige

Steeds goed gevulde standen en gangen en opvallend ook veel jonge mensen

sfeer gaven velen moed en zorgden dat ze tevreden huiswaarts konden keren.

Ook de parking- en toegangsproblemen, die spijtig genoeg niet aangepakt of opgelost worden door Flanders Expo en stad Gent, zijn een blijvend pijnpunt. Hopelijk is tegen de volgende editie hier een oplossing voor gevonden zodat een dik uur aanschuiven of extra rondjes op de 'Loop' tot het verleden behoren.

Standhouders tevreden

Traditioneel is de broeierijsector, deze van de braad, sterk vertegenwoordigd. Met 5 ruime standen, in hal 1, verwelkomden ze hun klanten en geïnteresseerden. Naast uitkomst in de stal was vooral vaccinatie via de in ovo techniek een item. Wat het eerste betreft, zowel broeierij David als Ghekiere werken samen met het

One2Born systeem met hun kartonnen nabroedhouders. De stand van One2Born was wel in een andere hal, wat verloren, terug te vinden.

In ovo vaccineren wint meer en meer aan belangstelling. Hipra en MSD stelden dit in hun stand duidelijk in de kijker. Naast het werkgemak voor de braadkippenhouder biedt de vroege vaccinatie met combinatievaccins meer zekerheid voor een afdoende bescherming. Ook bij de combinatie met uitkomst in de stal biedt dit voordelen.

De **veevoederstanden** zijn zowat de plaats bij uitstek om de klanten te ontvangen en problematieken te bespreken. Eén van de discussieonderwerpen op de talrijke aanwezige standen was het probleem met vervuilde karkassen omwille van het al dan niet onvoldoende uitgevast zijn van de aangevoerde braadkippen. Dit leidt voor beide partijen (slachterij en braadkippenhouder) tot spijtige gevolgen. Een extra aftrek van een paar procent is pijnlijk voor de producenten. We komen in één van de volgende nrs uitvoeriger terug op deze problematiek.

In het huidige investeringsklimaat heeft **stalinrichting** en zeker **stallenbouw** het vanzelfsprekend moeilijk. Desondanks waren er toch diverse standhouders aanwezig. Duidelijk is dat er vooral op

Twee items die in de belangstelling stonden.

De politici (met uitzondering van de NVA ...) waren sterk present op Agriflanders. Premier De Croo en Bram Van Hulle (Vlaams parlements lid) flankeren onze ondervoorzitter en beleidsmedewerker.

EU parlements lid Tom Vandenkendelaere (CD&V) en Vlaams parlements lid Emmely Talpe (Open VLD) op bezoek op de stand van de Landsbond Pluimvee.

een optimalisatie van de energieproblematiek ingezet wordt. In een afzonderlijk artikel wordt hierop ingegaan. Tenslotte viel me ook de bestrijding van ongedierte en het verjagen van vogels met een lazerkanon op, in de stand van VermiServe. Wat het verjagen van vogels betreft, zo'n lazerkanon is een niet geringe investering. Maar met de voortdurende hoge besmettingsdruk kan dit voor grotere bedrijven interessant zijn om het risico op insleep-door de aanwezigheid in de omgeving van de stallen van wilde vogels - sterk te beperken.

Ook de Landsbond Pluimvee blikt tevreden terug

De Landsbond Pluimvee houdt eraan om ook als standhouder aanwezig te zijn om vooral het gesprek aan te gaan met zijn leden en tevens zijn stem als ambassadeur van de sector duidelijk te laten gelden. Op de stand geen schuimige dagschotels, wel de alom bekende advocaat, eiersnoepjes en kippenboutjes die gretig in de smaak vielen.

Onze onvermoeibare voorzitter Danny, ondervoorzitster Delphine en beleidsmedewerker Martijn, konden rekenen op diverse hulpvaardige bestuursleden van de

vier provinciale afdelingen om deze editie tot een goed einde te brengen. **Dank aan de vele bereidwillige handen en proficiat met de prima organisatie!**

De Landsbond Pluimvee ging de dialoog aan met verschillende politici, waaronder premier De Croo, minister van landbouw Brouns, Europarlementsleden Tom Vandenkendelaere en Hilde Vautmans en verschillende van onze parlementsleden (zie foto's). De gekende problematieken konden zodoende verder toegelicht worden en positieve contacten werden gelegd om verder op te bouwen.

Ook de Vlaams Belang parlementsleden Stefaan Sintobin en Leo Pieters kwamen op bezoek.

Van links naar rechts: Patricia De Clercq, secretaris-generaal departement L&V, voorzitter Danny, minister Brouns, beleidsmedewerker Martijn en ondervoorzitster Delphine.

Een advocaatje of kippenvleugeltje, beide apprecieerde de minister sterk.

Op de Open VLD stand, poseren met enkele bekende parlementariërs.

België pioniert in coccidiose in-ovo vaccinatie

Tekst en beeld: Kristof Van Hoye, Pehestat

De Belgische in-ovo vaccinaties zitten in de lift. In 2022 kon het bedrijf Pehestat met hun project Pehevaxx reeds 10 miljoen in-ovo vaccinaties met succes begeleiden.

Bij in-ovo gevaccineerde kuikens hoeven er op het bedrijf geen entingen meer te worden uitgevoerd. Bijgevolg is ieder kuiken op het juiste moment gevaccineerd en zijn ook de ent-reacties verleden tijd. In vele Europese landen wordt deze manier van vaccineren reeds toegepast op een meerderheid van de vleeskuikens. Voornamelijk bij integraties, waar zekerheid en kostenefficiëntie leidend zijn, is het de meest gebruikte techniek om te vaccineren.

Compleet gevaccineerd kuiken

Naast Marek, Newcastle en Gumboro, is er sinds oktober 2022 een vaccin beschikbaar tegen coccidiose voor in-ovo applicatie. België is pionier in het afleveren van het meest complete gevaccineerde kuiken voor commerciële bedrijven in Europa. Pehevaxx kon eind 2022 in samenwerking met dierenartsenpraktijk Degudap, broeierij David en voeders De Heus de eerste in-ovo vaccinatie uitvoeren met dit nieuwe vaccin. Kort hierna volgde ook broeierij Vervaeke-Belgabroed.

De in-ovo vaccinatie van coccidiose wordt toegediend in het amnion-vocht rond het kuiken en dit vereist een optimaal vaccinatie-tijdstip. Deze opvolging wordt voorzien door Pehevaxx in samenwerking met HIPRA.

Bij in-ovo vaccinatie is ieder kuiken op het juiste moment gevaccineerd tegen de belangrijkste ziektes.

Technische resultaten

De technische resultaten waren alvast veelbelovend. De voerconversie lag de eerste ronde alvast 2 punten lager dan het jaargemiddelde voor in-ovo vaccinatie. Het gemiddelde eindgewicht lag 140 gram hoger dan het jaargemiddelde en de sterfte lag 0,60% lager dan gemiddeld. De eerste bedrijven waren dus snel overtuigd om de volgende rondes opnieuw op deze manier te vaccineren.

Voor meer informatie: Kristof Van Hoye
Project Development Manager, kristof@pehestat.be

Agriflanders: ook een energierijke beurs

Tekst en beeld: Clem Reynders

Energie is en blijft voor zowel de consument als de ondernemer – in dit geval de pluimveehouder – een bijzonder actueel onderwerp. De jongste editie van de vakbeurs “Agriflanders” had dan ook op het vlak van energietoepassingen en energiebesparende technieken veel te bieden. Een beknopte thematische energieverkenning tijdens ons beursbezoek drong zich dan ook op.

Middenspanningscabine

Luc Haentjens en Martijn Huyghebaert staan ons te woord in de stand van Decat. Belangrijke energiebesparingen zijn mogelijk via de installatie van een middenspanningscabine. “Tweederde van de elektriciteitskost die je betaalt gaat naar het gebruik van het distributienet,” vertelt Luc Haentjens. “Als gebruiker kun je wel met uw energieleverancier onderhandelen over de prijs van de stroom maar met een middenspanningscabine kun je tot 50% besparen op de distributiekosten wat resulteert in een besparing op de totale energiefactuur van 30%.”

Een middenspanningscabine is interessant voor bedrijven met een verbruik tussen de 25 en 100 megawattuur per jaar. Met een middenspanningscabine verlaagt een spanning van 10.000 tot en met 24.000V tot een bruikbare spanning van 400V. Als groot verbruiker kan de pluimveehouder eigenaar worden van de cabine.

Bij Decat maakt men zich sterk dat in maximum vijf jaar de investering kan terugverdiend worden. Het bedrijf biedt oplossingen op maat en behandelt het dossier van begin tot einde. Wat investering betreft mag je rekenen op 40.000 euro voor de kleinste cabine. In het pakket van Decat vinden we ook zonnepanelen en de installatie van batterijen.

Monovergisting

Exposant Bioelectric pakt uit met monovergisting van dagverse, verpompbare mest. Peter Fopma: “Energie uit mest halen is

Op de stand van Decat (Luc Haentjens en Martijn Huyghebaert): met de middenspanningscabine besparen op stroomverbruik.

uiteeraard niet nieuw. Via onze oplossing halen we methaan uit mest die afgevoerd wordt naar vergistingssilo's. Biogas bestaat voor 55% uit methaan. Het biogas wordt gekoeld, het water gaat er uit, zwavel wordt opgevangen zodat we ontzwaveld biogas overhouden dat de klok rond voor stroom kan zorgen. Het digestaat kan na vergisting als meststof gebruikt worden.”

Peter Fopma: monovergisting kan bij legpluimvee werken op voorwaarde dat het een vers, verpompbaar product is.

Bioelectric heeft de meeste ervaring in de rundveesector waar drijfmest uiteraard gemakkelijk kan verpompt worden. "In de pluimveehouderij," zegt Peter Fopma, "zijn de mogelijkheden inderdaad beperkt. Voor de vleeskippenhouderij komt ons systeem niet in aanmerking maar vanaf het ogenblik dat het om verse verpompbare mest gaat kan onze monovergisting ook toegepast worden in de legsector."

Windmolen in combinatie met zonnepanelen

Een windmolen past volgens Tom Vergauwe, Country manager van **EAZ Wind**, perfect in het energieplaatje van een pluimveebedrijf. "De reden: een pluimveebedrijf heeft continu behoefte aan stroom. Onze windmolens zijn specifiek ontworpen voor landbouwbedrijven. Momenteel hebben we op 88 aanvragen 85 molens geplaatst en die zijn, op drie uitzonderingen na, zonder problemen vergund. Dat heeft ook te maken met de specifieke kenmerken van onze molens. Ze zijn 15 meter hoog, draaien vrij geluidloos en veroorzaken geen slagschaduw omdat ze op voldoende afstand ingeplant worden."

De rotor van de molen heeft een diameter van 13,2 meter wat goed is voor 137m² windvang. De rotor is geoptimaliseerd voor de meest voorkomende windsnelheden; 3 tot 7 meter per seconde. Het nominaal vermogen bedraagt 30 kW. Afhankelijk van de locatie schommelt het rendement tussen de 25.000 tot 50.000 kWh.

Op de stand van EAZ wind kon het mechanische hart van de windmolen bewonderd worden. Dan stel je toch vast deze kleine windmolen een bijzonder robuuste constructie heeft. Aan al dat moois hangt uiteraard ook een prijskaartje en dat bedraagt 95.000 euro. Subsidies zijn er niet maar de pluimveehouder kan wel beroep doen op investeringssteun via het VLIF.

VSI en VSI²: opslag in batterijen

Nog maar recent raakte bekend dat bij VSI de derde generatie Verberk is aangetreden. Gert jr. en William, de zonen van de betreunde Michel Verberk, zorgen voor de familiale continuïteit in het bedrijf. Ook pater familias, Gert Verberk, was nog opvallend aanwezig op Agriflanders.

Op de stand werd het "energieconcept" van Verberk voorgesteld. Johan van Heule van **VSI** verwijst bij ons contact onmiddellijk naar een kennisbijdrage precies over dat energieconcept die verscheen in de **decembereditie van ons vakblad**. Daarin ging de aandacht naar de opslag van energie in batterijen: het systeem dat gepropageerd wordt door Posetron, een bedrijf uit Peer.

Kleine windmolens passen volgens EAZ Wind perfect op een pluimveebedrijf. Tom Vergauwe (midden) en zijn team plaatsten al 85 molens.

Posetron staat voor één systeem; omvormer zonnepanelen, batterijlader en batterij. De opslagcapaciteit kan van 60 tot 2000 kWh variëren.

Bij VSI en VSI² focust men via Posetron op de energieopslag in batterijen.

Youpower bundelt alle alternatieve energiebronnen zodat je als bedrijf onafhankelijk wordt van de klassieke energieleverancier.

Zonne-energie en wind zijn niet altijd even efficiënt beschikbaar. Overschotperiodes mogen echter niet verloren gaan; de groene energie moet opgevangen worden in een batterij die de bedrijfsleider zekerheid biedt van een vaste, lage energieprijs voor de volgende jaren.

VSI stelt eerst een simulatie op om een duidelijk profiel van de energiesituatie van het landbouwbedrijf te kennen en detecteert tevens de stroomverslinders. Met deze simulatie wordt een oplossing op maat van de klant voorgesteld, waarbij ook rekening gehouden wordt met eventuele reeds aanwezige andere energiebronnen.

Thoré: besparen op energie

De middenspanningscabine is ook bij exposant **Thoré** het centrale thema. Het bedrijf biedt verschillende types energieprojecten die er voor moeten zorgen dat de energiekost daalt. Die daling moet voldoende groot zijn om de investering op een relatief korte tijd af te schrijven. Het plaatsen van een middenspanningscabine past volledig in dit plaatje. Met zo'n cabine krijg je een hoger aansluitvermogen dat garant staat voor meer bedrijfszekerheid en beperking van eventuele stroomonderbrekingen. Door de lagere distributiekosten zakt de elektriciteitsfactuur aanzienlijk. Thoré stelt dat een middenspanningscabine vanaf een verbruik van 80.000 kWh interessant is.

Thoré is ook actief op de markt van laadpalen voor elektrische auto's; zowel snelladers (tot 350kW) of gewone laadpalen (22kW). Het aanbod wordt verder vervolledigd met zonnepanelen en generatoren.

Youpower: energieonafhankelijk

We sluiten af met **Youpower** dat zijn off-grid systeem propageert waarbij je zelf in je eigen energie voorziet los van de dure energie van het net. Die energie kan afkomstig zijn van diverse bronnen; zon en/of wind etc. Die energie wordt op een intelligente manier omgezet in elektriciteit zonder dure aansluitingen. Het off-grid systeem maakt het mogelijk om de binnenkomende energie rechtstreeks te verbruiken in de woning, bedrijf, opslagruimte. De energie die op dat moment niet kan gebruikt worden wordt opgeslagen in een batterij.

Het bedrijf berekent via haar eigen studiebureel de ideale samenstelling van het off-grid systeem: type en aantal zonnepanelen, omvormers, capaciteit van de eventuele noodgenerator, capaciteit en type batterijen. De regel is dat behoefte aan energie de grootte en type van de installatie bepaalt.

Alvast deze conclusie. Diverse toeleveringsbedrijven uit onze sector bieden oplossingen aan al mag daar zeker voorzichtig aan toegevoegd worden dat koken geld kost. Voor niets gaat de zon op ook al laat diezelfde zon haar licht gul schijnen op zonnepanelen.

Vanaf een verbruik van 80.000 kWh is een middenspanningscabine voor Thoré interessant. Het bedrijf levert ook laadpalen voor elektrische voertuigen en zonnepanelen.

UITNODIGING

3 maart 2023

Wij nodigen U vriendelijk uit op de

JAARLIJKSE STATUTAIRE ALGEMENE VERGADERING

die doorgaat in de feestsalons van “Domein Vossenbergh”
Hogestraat 194 te Hooglede

Op vrijdag 3 maart 2023 om 19u30

Programma:

19u30 Receptie in de Foyer

21u00 Welkom en jaarverslag door de Voorzitter, dhr Chris Dhondt
Gast spreker Bram Bombeek, woordvoerder minister Jo Brouns
Rekening 2022 en begroting liggen ter inzage.

21u30 Walking diner met keuze uit vier hoofdgerechten
Zoete lekkernijen met koffie
Dranken na de koffie zijn betalend met bonnetjes.
Gezellig samenzijn met muziek en dans.

Dankzij onze sponsors kunnen wij u deze avond aan een democratische prijs aanbieden.

Voor het diner moet vooraf ingeschreven worden, ten laatste op 20 februari door overschrijving van € 35,00 per persoon voor leden (+inwonende gezinsleden) en € 65,00 voor niet leden op het rekeningnummer BE94 4660 1410 4114 BIC : KREDBEBB. De betaling geldt als inschrijving.

Inschrijvingen diner en reservaties tafel (10 of 12 pers.) mogelijk tot 20 februari 2023
Info bij: Linda Delepierre - lietaer.delepierre@telenet.be - 0495/ 321 178

Gedeeltelijke bestuursherverkiezing:

zijn uittredend en herverkiesbaar

De Gussem Maarten, Ghyselen Dirk, Lafaut Filip, Vanhaecke Frank, Vanraes Annelies

is uittredend en niet meer verkiesbaar: Eric Verstraete

Er zijn openstaande plaatsen voor bestuurder

Leden die zich wensen kandidaat te stellen moeten hun kandidatuur aangetekend indienen

bij de voorzitter dhr. Chris Dhondt, Hoekestraat 114, 8300 Westkapelle ten laatste op 24 februari 2023 met vermelding van naam adres, sector en motivatie.

Door de ophokplicht, verlies status vrije-uitloop (code 1 eieren) vanaf 26 januari

Vraag met verzoek om schriftelijk antwoord aan de Commissie

Op 5 oktober 2022 werd er door federaal minister Clarinval een nationale ophokplicht ingesteld voor het pluimvee van in Sanitel geregistreerde pluimveehouders. Dit heeft tot gevolg dat legkippen die normaal gezien in een houderijsysteem met 'vrije uitloop' worden gehouden sindsdien verplicht binnen moesten blijven in de stal. Het behoudt van de status "vrije uitloop" is door de EU evenwel beperkt tot 16 weken, waardoor ze vanaf donderdag 26 januari 2023 hun vrije-uitloop-status verloren hebben.

Herziening uitzonderingsregel komt te laat

De Europese regelgeving rond handelsnormen voor pluimveevlees en eieren bepaalt dat, om eieren in de handel te mogen brengen onder de noemer 'afkomstig van vrije uitloop', de toegang tot de vrije uitloop niet mag beperkt worden. Bij het ophokken van leghennen vervalt bijgevolg de status van 'afkomstig van vrije uitloop'. Er is echter wel een uitzondering indien er een ophokplicht door de federale overheid wordt ingesteld in het kader van het Europees recht ter bescherming van de gezondheid van mens en dier.

Een voorbeeld hiervan is het risico op uitbraken van hoogpathogene vogelgriep. Op deze manier gaat de status 'vrije uitloop' niet onmiddellijk verloren maar mogen leghennen gedurende maximaal 16 weken opgehokt worden. Deze maximale termijn van 16 weken vangt aan op de datum waarop de toegang tot de uitloop in de openlucht van de toom hennen in kwestie daadwerkelijk werd beperkt. Dit betekent dat **vanaf donderdag 26 januari 2023 de eerste tomen hennen hun status 'vrije uitloop' verliezen. Dit geldt alvast voor tomen die zijn opgezet vóór 5 oktober 2022.**

Belangenverdedigingsorganisaties, waaronder de Landsbond Pluimvee, hebben bij Europa druk gezet om dit te **herzien en gelijk te stemmen met de biologische sector**. De bio-sector verliest namelijk haar status niet bij langdurige ophokplicht. De aangekondigde EU harmonisatie met de biologische sector en herziening van de handelsnormen is evenwel nog niet goedgekeurd waardoor voorlopig alles blijft bij het oude.

En nu...

Leghennenbedrijven die beschikken over stallen met vrije uitloop en waarvan tomen door het overschrijden van de 16-weeken termijn ten gevolge van de ophokplicht hun status 'vrije uitloop' verliezen, moeten hierdoor:

1. Bij de stempeling van hun eieren omschakelen van code 1 (vrije uitloop) naar code 2 (scharrel) en mogen dus niet langer code 1 stempelen.
2. De verpakking van de eieren aanpassen:
 - Ofwel de eieren verpakken in doosjes voor scharreleieren zonder bijkomende vermeldingen;
 - Ofwel de eieren verpakken in de gebruikelijke doosjes voor vrije uitloop-eieren op voorwaarde dat er voldoende stickers worden aangebracht op de verpakking, met name op alle verwijzingen naar 'vrije uitloop'. Deze stickers geven aan dat de hennen momenteel binnen verblijven.

Hetzelfde geldt uiteraard ook voor de pakstations die eieren afkomstig van vrije uitloop-bedrijven stempelen en verpakken.

Opgelet

Het verpakken van eieren in doosjes bestemd voor vrije uitloop waarbij alle verwijzingen naar vrije uitloop zijn overplakt, is enkel toegelaten voor eieren afkomstig van vrije uitloop-bedrijven waarvan de hennen door de ophokplicht hun vrije uitloop-status verliezen.

De controle op de verpakkingen (eierdoosjes) en de gebruikte communicatie richting de consument (zoals de stickers) behoort tot de bevoegdheid van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand en Energie. Zij kunnen hierop controles uitvoeren.

Indien de nationale ophokplicht door minister Clarinval wordt opgeheven én leghennen terug de buitenbeloop dagelijks kunnen betreden, kan er onmiddellijk omgeschakeld worden van code 2 (scharrel) naar code 1 (vrije uitloop). Spijtig genoeg zit dit er vermoedelijk niet snel aan te komen gezien de druk van vogelgriep groot blijft.

Eierverbruik blijft hoger dan vóór corona

Tekst en beeld: VLAM

Covid-19 en de bijhorende maatregelen hebben een enorme impact op de thuisverbruikcijfers. Het thuisverbruik van verse voeding ging de hoogte in ten koste van consumpties buitenshuis. De besteding aan verse voeding groeide in 2020 met dubbele cijfers om in 2021 terug te vallen maar kwam wel 12,1% hoger uit dan vóór corona. Het thuisverbruik van eieren kende een gelijkaardige evolutie en lag in 2021 9% hoger dan vóór corona. Ook zijn er nu meer Belgen die eieren consumeren dan vóór corona.

Forse groei van het thuisverbruik van eieren

Het coronavirus heeft een grote maar tijdelijke impact op waar we eten en kopen. We moesten met zijn allen in ons kot blijven en de kook- en bakwoede sloeg toe waardoor het thuisverbruik van eieren, een basisingrediënt in de keuken, boemde. Het thuisverbruik van eieren steeg in 2020 met 14% om in 2021 met 4,5% te dalen waardoor het nog 9% hoger ligt dan vóór corona.

Per capita werden er in 2021 iets meer dan 73 eitjes gekocht voor een bedrag van 14 euro. In besteding gaat het om een daling

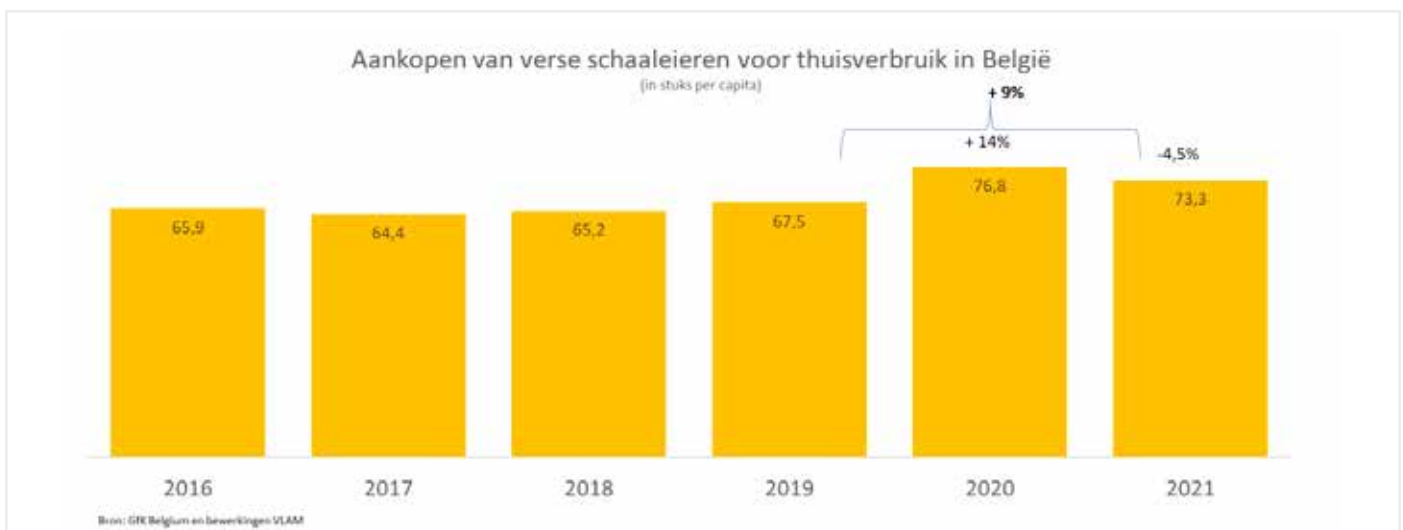
met 6%. De gemiddelde eierprijs bleef stabiel op 0,19 euro per stuk. Een scharreleitje is het goedkoopst (0,15 euro per stuk), het bio-eitje het duurst (0,32 euro per stuk) en eieren van kippen met vrije uitloop zit hier tussenin (0,25 euro per stuk). Het percentage kopende gezinnen blijft op een hoog niveau (93%). De aankoopfrequentie steeg in 2020 van 16 keer per jaar naar 17 maar viel vorig jaar terug naar 16. De laatste jaren is er een verschuiving merkbaar van kopers van eieren van kippen met een vrije uitloop naar bio. Het aantal kopers van bio-eieren bedraagt nu 36%. Dit aantal stijgt niet meer maar de aankoopfrequentie van bio-eieren stijgt wel van gemiddeld 6 naar 7 keer per jaar.

Meer Belgen eten eieren

Als we ruimer kijken dan enkel het thuisverbruik, merken we dat de dagpenetratie (% Belgen dat op een gemiddelde dag in die periode eieren in pure vorm gegeten heeft) in 2020 en 2021 maandelijks hoger liggen dan in 2017. Op een gemiddelde dag in 2021 at 19% van de Belgen eieren (excl. eieren in bereidingen), tegenover 16% op een gemiddelde dag in 2017. Tijdens de eerste lockdown in 2020 piekte de dagpenetratie van eieren zelfs tot 21%.

Het scharrelei is de standaard en bio groeit sterk

Het scharrelei blijft veruit de standaard. 65% van de eierverkoop zijn scharreleieren en deze staan in voor meer dan de helft van de omzet. De eieren van kippen met vrije uitloop vormen de tweede belangrijkste categorie, met een volumeaandeel van 19% en een

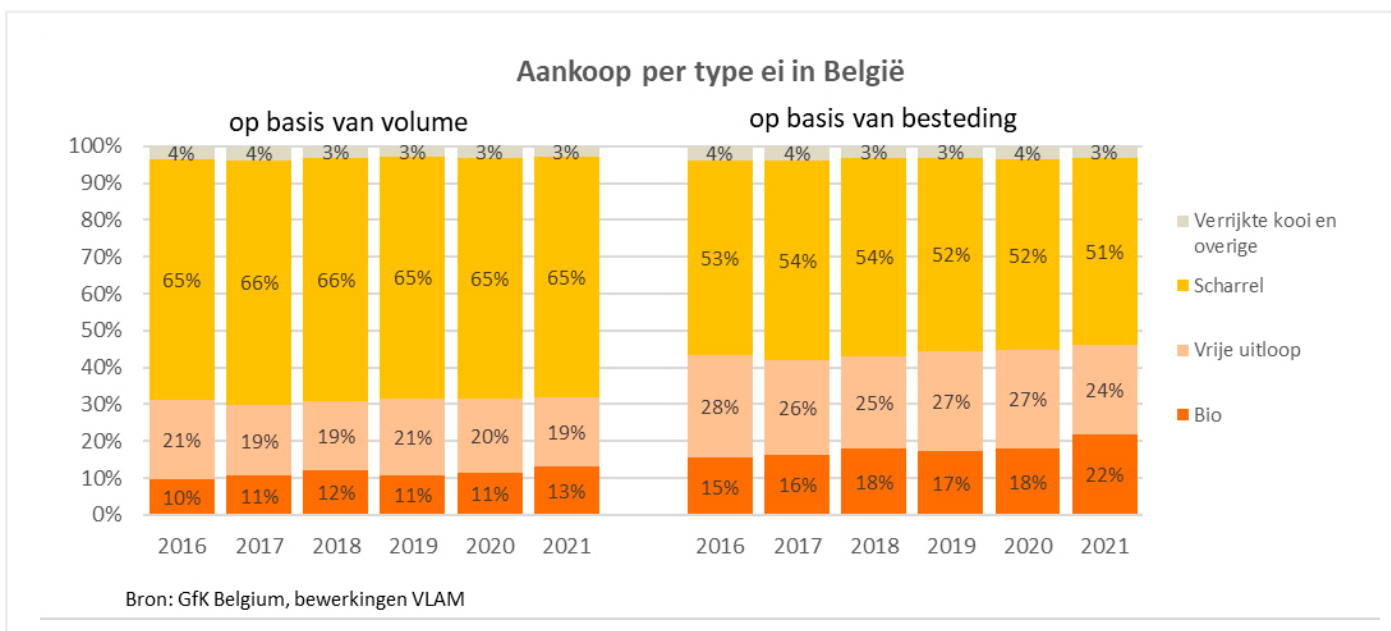

waarde-aandeel van 24%. Het biosegment vertegenwoordigt 13% van het aantal verkochte eieren en 22% van de omzet. Op lange termijn zit de verkoop van bio-eieren in de lift.

DIS 1 marktleider maar buurtsupermarkt won terrein in 2021

Op het vlak van de distributie blijft DIS 1, de hypermarkten en de klassieke supermarkten inclusief Colruyt en AD Delhaize, het be-

Bron: Gegevens van het marktonderzoeksbureau GfK Belgium, dat in opdracht van VLAM het aankoopgedrag volgt van 6 000 Belgische gezinnen en uit de iVox/VLAM-consumptietracker die het consumptiegedrag van 7 000 Belgen in kaart brengt. De cijfers hebben enkel betrekking op de aankoop van verse eieren in de schaal.

langrijkste kanaal met 53% marktaandeel. Hard discount (Aldi en Lidl) is het tweede belangrijkste aankoopkanaal voor verse schaaleieren in ons land. Met een marktaandeel van 28% blijft dit kanaal de laatste jaren stabiel. De buurtsupermarkten (Delhaize Proxy, Okay, Spar, Carrefour Express...) zijn met een aandeel van 11% het derde belangrijkste aankoopkanaal voor eieren en winnen terrein. De hoewwinkel (2% marktaandeel) en de 'overige' kanalen (7% marktaandeel) met onder andere de openbare markt en de speciaalzaken zijn kleinere kanalen.

Vangploegen nodig voor het verladen van bedrijfspluimvee? IPS regelt het voor u!

Werkgebied:
Nederland, België,
Noord-Frankrijk, NRW

www.ipsbv.com
Amentstraat 17
6039 RA Stramproy (NL)
+31 (0)495 56 35 99
sales@ipsbv.com

Hoogpathogene vogelgriep slaat terug toe op 3 bedrijven

Tekst en beeld: Luc Maertens & Martijn Chombaere

Zowel op 12, 20 en 25 januari werden er – in ons land - terug nieuwe besmettingen met het hoog pathogeen H5N1 virus vastgesteld, respectievelijk in Tongeren en twee in Wervik. Op het bedrijf te Tongeren waren de ca. 21.000 poeljen slechts de week voordien opgezet. In Wervik, was het eerste bedrijf bevolkt met 39.000 leghennen van 36 weken oud. Het tweede getroffen bedrijf was bevolkt met ca. 97.000 kalkoenen van verschillende leeftijden. Het is gelegen in de eerder ingestelde bewakingszone Wervik, op ca. 4,5 km van de eerste haard.

Maatregelen

De betrokken bedrijven werden conform de klassieke voorschriften onmiddellijk geruimd. Ook een nabijgelegen braadkippenbedrijf rond de haard in Wervik met ca. 19.000 braadkippen werd preventief geruimd. Verder werden rond de nieuwe uitbraken de klassieke 3 km-zone (beschermingszone) en 10 km-zone (bewakingszone) afgebakend. Voor wat de zones Wervik 1 en 2 betreft, gezien het eerste bedrijf pal op de grens met Henegouwen gelokaliseerd is, zijn de zones gelegen in zowel West-Vlaanderen, Henegouwen als Frankrijk. Met deze besmettingen komt **de teller in ons land op 35 besmettingen te staan**, sedert november 2022, met hoogpathogene (HPAI) vogelgriep van het type H5 vastgesteld: **17 bij pluimvee op commerciële houderijen**, 17 bij vogels van vogelhandelaars of particulier houders en 1 in een dierenpark.

Binnen de afgebakende gebieden zijn de gebruikelijke beperkingen en maatregelen van kracht. Zo is de verplaatsing van pluimvee, andere vogels en broedeieren verboden. Verder moeten de bedrijven die gelegen zijn in de afgebakende gebieden zo snel als mogelijk een inventaris overmaken aan de LCE. De maatregelen getroffen om verdere uitbreiding van de besmetting te voorkomen van een **vorige haard** (Houthulst 25 december, kalkoenenbedrijf) zijn intussen opgeheven met **uitzondering** van de bedrijven die in het **overlappende deel** met de zone Wervik

gelegen zijn. Deze komen onder de maatregelen en de timing van de bewakingszone Wervik te vallen.

Voor de maatregelen, instructies en formulieren voor de pluimveehouderijen die gevestigd zijn in de afgebakende zones verwijzen we naar onze website (www.pluimvee.be) en naar de FAVV website.

Niet afnemende druk

Het aantal nieuwe besmettingen in wilde vogels vastgesteld door het FAVV blijft ook in de eerste weken van dit nieuwe jaar hoog. De omgevingsdruk als gevolg van besmette wilde vogels – vooral meeuwen - neemt zeker nog niet af. Het blijft dan ook absoluut noodzakelijk om de nodige voorzorgen te nemen en bioveiligheidsmaatregelen te respecteren bij alle activiteiten op een pluimveehouderij.

Studies in diverse landen (o.a. Nederland, VK en de VS) naar de **epidemiologische oorzaak** van de besmettingen tonen duidelijk aan dat minstens 2/3de ervan kunnen gelinkt worden aan de overdracht van het virus van wilde (besmette dragers) vogels naar getroffen pluimveebedrijven. Naast meer rechtstreekse dragers (uitwerpselen besmette vogels) wordt **overdracht via ventilatie** meer en meer als een risico contaminatieweg aanzien. Daarom wordt het weren van mogelijks besmette vogels op daken of in de onmiddellijke omgeving van de stallen (vochtige weilanden, maisvelden met oogstresten, ...) als een belangrijke preventiemaatregel opgegeven. Vanzelfsprekend is de aanwezigheid van een waterrijke omgeving een bijkomend risico.

Ondanks dat pluimveebedrijven de **bioveiligheidsmaatregelen** (schoeisel, kledij, ...) veel meer op orde hebben dan vroeger, toch blijkt in zowat 1 op de 3 besmettingen het contact met andere (besmette) bedrijven de oorzaak. Blijvende aandacht voor een veilige aanvoer van materiaal, dieren en voeder evenals afvoer van bijvoorbeeld kadavers kan niet genoeg benadrukt worden.

En over de grens

Ook bij onze **Noorderburen** blijft de druk hoog. In het Gelderse Loo, bij Duiven, is recent (10 januari) ook terug vogelgriep vastgesteld op een bedrijf met 60.000 leghennen. De vorige uitbraak van vogelgriep op een commercieel pluimveebedrijf dateerde er van 21 november, bijna twee maanden geleden. De hoop dat de druk en de ergste golf achter de rug lag, werd met deze nieuwe besmetting getemperd. Intussen is in Nederland, sedert begin 2022, de kaap van 70 uitbraken op commerciële pluimveebedrijven overschreden.

Zonder in detail te treden, besmettingen met het H5N1 virus zijn dit jaar (of sinds november 2022) ook op vele commerciële bedrijven vastgesteld in zowel **Duitsland, Polen, Frankrijk en Hongarije**. Recent is ook een groot bedrijf (750.000 kippen) in Tsjechië getroffen. Verder werd een haard gemeld in zowel Denemarken, Spanje, Oostenrijk als Italië.

Overzee

In de **VS** sneuvelen door de HPAI golf 2022-2023 reeds ca. 43 miljoen legkippen en 1 miljoen poeljen! Samen met de vele uitbraken op kalkoenbedrijven is de kaap van 300 bedrijven (vooral grote) en 60 miljoen geruimde dieren in januari overschreden! De golf is nog niet ten einde, want ook in januari werden nog enkele haarden vastgesteld. Het H5N1 virus heeft nu in 28 van de 50 staten toegeslagen op commerciële bedrijven in de VS.

Ook in **Canada** zijn veel uitbraken vastgesteld (bijna 200 op commerciële bedrijven) en recent is ook **Mexico** zwaar getroffen. Zo'n 5,5 miljoen, vooral legkippen, zijn er gesneuveld. Het virus is ook recent in enkele **Zuid Amerikaanse landen** opgedoken, zowel bij wilde vogels als bij commercieel pluimvee.

In **Japan** kampt de sector reeds een tijdje met een zeer zware golf van HPAI en de teller van geruimde grote commerciële bedrijven stond half januari op 54 waarbij in totaal 10 miljoen stuks pluimvee gesneuveld zijn. Verder meldde de wereld diergezondheidsdienst (WAHIS), op 16 januari, een uitbraak op een commercieel pluimveebedrijf met ca. 55.000 dieren waarbij een 2de serotype aangetroffen werd, namelijk de H5N2 variant naast de reeds gedetecteerde H5N1.

In **Zuid Korea** heeft het H5N1 virus eveneens zwaar toegeslagen de laatste maanden. Melding is er van 110 uitbraken sedert

november 2022 met een totale impact van bijna 8 miljoen stuks pluimvee. In **Taiwan** heeft met zowel te kampen met de H5N1 als de H5N2 serotypes en sinds november is er aanmelding bij WOAHA van 43 haarden op commerciële bedrijven. In de **Filipijnen** werden eveneens enkele besmettingen bij commercieel gehouden pluimvee aangemeld bij het WOAHA. Tenslotte, ook **Israël** kampt met HPAI. Sinds half november zijn er 9 haarden met de H5N1 variant gedetecteerd op commerciële pluimveebedrijven.

Daarnaast worden er zowat wereldwijd vele besmettingen gemeld, niet alleen bij wilde (water)vogels maar ook bij meer **hobbymatig gehouden pluimvee of sierpluimvee**.

De druk om over te gaan naar een **vaccinatiestrategie** neemt meer en meer toe. Proefvaccinaties lopen in Frankrijk en Nederland om vooral de veiligheid en efficiëntie van de beschikbare vaccins te testen. Verder vormen handelsbelemmeringen een grote belemmering voor het uitrollen van een vaccinatiestrategie in de commerciële pluimveesector. Maar ook op EU vlak beweegt er wat om van strategie te veranderen. In de volgende maanden kunnen we hopelijk hierover positief nieuws melden.

Bij het afsluiten van de redactie vernemen we dat op 27 januari, op een vermeerderingsbedrijf met 17.000 leghennen, een 4de bedrijf getroffen werd. Alhoewel het een laag pathogene variant betreft, werd tot ruiming overgegaan omwille van de viruscirculatie op het betrokken bedrijf en er risico was op omvormen naar een hoogpathogeen virus. Het bedrijf is gelegen in de beschermingszone Wervik en geen bijkomende zones werden afgebakend. De bestaande zonering en derogaties rond Wervik blijven gewoon behouden.

Voor actuele informatie verwijzen we naar de Pluimvee website en de Pluimvee nieuwsbrieven.

Poultryshop24

In/verkoop van: Pluimvee inventaris, eierinpakkers en sorteermachines

Informeer naar de unieke mogelijkheden om uw pluimveebedrijf te verkopen via onze website.

www.pluimveebedrijftekooop.eu

Website: www.poultryshop24.com

info@poultryshop24.com

+31 6 53646226

Vijf manieren, buiten het voeder, om de voederconversie te optimaliseren

Tekst en beeld: Luc Maertens

Dat de voederkost de belangrijkste post uitmaakt van de productiekosten is geen nieuws. Dat de voederconversie (VC) hierin de richtinggevende indicator is, is ook geen nieuw gegeven. Dat de kwaliteit van het voeder (eiwit, aminozuren, energie-inhoud, ...) sterk de VC bepalen, daar zijn de braadkippenhouders het zeker ook mee eens. Maar naast het voeder zijn er ook andere, wel gekende, maar dikwijls over het hoofd geziene factoren die een invloed uitoefenen op de VC en de rendabiliteit.

Voederverspilling is afhankelijk van type en constructie van de voederpannen.

Belang van ieder punt winst in VC

Op een Amerikaanse website stond recent een artikel waarbij men een 5tal maatregelen aangaf om de voederconversie (VC) op een braadkippenbedrijf te optimaliseren. Zoals reeds in de titel en inleiding weergegeven, het betreft maatregelen op zich naast voedereffecten. Dus prijs en kwaliteit van het voeder buiten beschouwing gelaten. We laten ze de revue passeren en lichten ze toe in een Europese context.

Soms wordt de grote impact over het hoofd gezien wat een paar punten winst of verlies in VC opbrengt of teweeg brengt. Wanneer je uitgaat dat iedere braadkip zo'n 4 kg voeder eet (2,6 kg x 1,55 VC) en bij een huidige voederprijs in de buurt van € 500/ton, dan levert 1 punt in VC bijna anderhalve cent netto meer op of € 1.250 bij een ronde van 100.000 kippen. **Bij twee punten verschil in VC (wat niet veel is) komt dit op jaarbasis (7 ronden), voor een bedrijf met 100.000 braadkippen, reeds op liefst 17.500 euro!** Dit is een extra netto saldo (winst) gezien het boven de reguliere kosten valt.

1. Voorkom voedercontaminatie in de silo's

Vooraf bij hogere temperaturen en vochtige omstandigheden is er gevaar op schimmelvorming in silo's. Beschimmeld voeder is minder smakelijk maar vooral ook een risico op (darm)problemen al dan niet met een klinisch en minder duidelijk ziektebeeld. Normaal is de doorlooptijd in silo's

beperkt tot enkele dagen of hoogstens een paar weken maar toch kan er wat restvoeder aan wanden blijven kleven en zelfs in ogenschijnlijk lege silo's kan er schimmelvorming optreden aan de wanden. Deze 'hot spots' kunnen de volgende levering contamineren.

Mycotoxinebinders of schimmelremmers oefenen wel een gunstige werking uit maar verhinderen niet volledig het risico. Daarom wordt sterk aangeraden om niet alleen de silo's regelmatig te inspecteren maar vooral ook **regelmatig grondig** te (laten) kuisen.

2. Voederpannen die geen voederverlies toelaten

De constructie van de voederpan moet vanzelfsprekend een vlotte toegang tot het voeder toelaten maar vooral ook verhinderen dat de kuikens voeder uit de pan kunnen gooien. Als men in de praktijk rondkijkt, dan voldoen niet alle voederpannen hieraan. Eén tot twee procent verlies van voeder in de omgeving van de voederlijnen is niet uitzonderlijk!

De plaatsing, aantal en vorm van de tussenschotten in de voederpannen maar vooral ook de hoeveelheid voeder (vulling en plaats) evenals de rand be-

Een verschil van 2 punten in VC heeft een impact van €17.500/jaar op een bedrijf met 100.000 braadkippen.

palen sterk of de kuikens al dan niet gemakkelijk met het voeder kunnen 'spelen'. Vanzelfsprekend is ook het oplieren van de voederlijnen in functie van de leeftijd sterk bepalend om voedermorsen te voorkomen.

Ook de locatie van de drinkwaterlijnen (niet te ver of te dicht) is van belang. Bij te dicht is er contaminatiegevaar en bij te ver drinken ze minder en eten ze minder, wat resulteert in een slechtere VC.

Met hetzelfde voeder zijn verschillen tussen bedrijven van 10 punten in VC geen uitzondering.

3. Effect lichtschema

In de VS zijn er - bij mijn weten - geen wettelijke voorschriften omtrent lichtprogramma's. In de EU daarentegen geldt de verplichting om tussen dag 7 na opzet tot 3 dagen voor de geplande slachttijd een 24-uur lichtschema te volgen met donkerperiodes die in totaal ten minste 6 uur duren, waarvan minstens één ononderbroken donkerperiode van 4 uur.

Bij **continue verlichting** eten kippen meer (wat overconsumptie), maar gemiddeld gaat dit met een snellere darmassage en mindere enzymwerking gepaard en leidt tot iets ongunstiger VC. Dus niet getreurd dat dit in de EU niet toegelaten is.

Intermitterende lichtschema's daarentegen, waarbij verschillende korte licht- en donkerperiodes elkaar afwisselen (bv. 1 u licht, 1 u donker en zo verder) laten toe om voldoende voeder op te nemen en efficiënt te verteren. Het is aangetoond dat ze leiden tot een gunstiger VC. Tijdens de donkere uren rusten de kippen namelijk (verbruiken ze minder energie) en kan de vertering optimaal doorgaan. Wel moeten er genoeg voederpannen (lijnen) zijn zodat ze vlot voldoende voeder kunnen opnemen tijdens de vele korte lichttijdstippen.

Langere (4u) of meerdere langere donkerperiodes zijn niet direct negatief voor wat de productieresultaten (VC) betreft maar hebben het nadeel om te leiden naar natter strooisel en slechtere voetzoolaesie scores, zoals op het Proefbedrijf te Geel vastgesteld werd.

4. Zet de kippen af bij optimaal slachtgewicht

In theorie is hier zeker winst te bekomen om tot een gunstige VC en optimale voederkost te komen. Maar in de praktijk wordt de planning veelal op voorhand door de partners (slachterij/veevoederfirma) reeds beslist en vastgelegd.

Weet dat eens de braadkippen 2,5 kg wegen de VC snel boven de 2,25 uitkomt, zeker bij de poeljen. Zolang de verkoopprijs vrij goed is in vergelijking met kostprijs (voederprijs) is dit niet nadelig voor het uiteindelijke saldo. Maar in periodes met slechte prijzen leidt de toegenomen VC - door de zwaardere (oudere) kippen - wel tot een lager (al dan niet negatief) saldo.

5. Verwijder vroegtijdig probleemkippen

Dat gezonde kippen een betere VC hebben en dit aanleiding geeft tot een beter saldo is vanzelfsprekend. Subklinisch zieke kippen

daarentegen, hebben een duidelijk slechtere VC want veel van hun energie wordt gebruikt om tegen de infectie te vechten. Verder kan er eiwitafbraak optreden wat aanleiding heeft tot een lager slachtgewicht. De VC in zo'n tomen is snel 10 punten hoger!

Ook zieke kuikens, die nog nauwelijks groeien nemen soms nog voeder op. Bij sterfte is al het door hen opgenomen voeder verloren. Daarom heeft een regelmatige rondgang waarbij 'op tijd' deze probleemdieren uitgesorteerd worden - gevolgd door euthanaseren - een gunstig effect op de VC.

In iedere toom komen er ook wat 'traaggroeiërs' of 'dwerggroeiërs' voor. Weet dat deze een zeer ongunstige VC hebben en uiteindelijk veelal niet verkoopbaar zullen zijn of bij de afkeur zullen belanden. Op tijd deze uit de toom verwijderen is de boodschap. Dat dit eveneens best vroegtijdig onderkend wordt voor kuikens met bv. een pootletsel (al dan niet afkomstig van het broedproces) is zeker aangewezen. Dit zowel vanuit dierenwelzijns- als productiestandpunt. Want bij latere leeftijd treden er veelal grote problemen op bij deze kippen om de drink- en voederlijnen te bereiken.

Besluit

Op bedrijfsniveau kan door optimaal management de VC sterk geoptimaliseerd worden. Bedrijfsresultaten laten zien dat met hetzelfde voeder de VC snel met meer dan 10 punten (1,50 - 1,60) kan verschillen tussen bedrijven. Zoals in de inleiding aangegeven, ieder punt in VC resulteert in 1.250 euro per ronde op een bedrijf met 100.000 braadkippen. Aan u de berekening wanneer dit oploopt tot 10 punten en dit bij 7 ronden/jaar!

Vroegtijdig 'dwerggroeiërs' of minder vitale kuikens verwijderen is één van de maatregelen om de VC te optimaliseren.

Tips and tricks voor de ideale drinkwatervaccinatie!

Tekst en beeld: Kris De Baere (PP-Geel) en Tommy Van Limbergen

Hoewel drinkwatervaccinatie een courant toegepaste handeling is op pluimveebedrijven, merken we in de praktijk toch dat er verbeterpunten zijn en dat het resultaat van de vaccinatie vaak tegenvalt. In het kader van het demonstratieproject "OptiVacVleeskip - Met een optimale vaccinatie naar een lager antibioticagebruik bij vleeskuikens" (gefinancierd door Vlaanderen en Europa) is een 'best practice voor drinkwatervaccinatie' uitgewerkt. Deze bevat een aantal aandachtspunten waarop gelet moet worden voor het succesvol uitvoeren van een drinkwatervaccinatie.

Elke stap in het proces moet optimaal zijn.

Naast de correcte bewaring en toepassing van het vaccin zijn de waterkwaliteit, het gebruikte materiaal en de correcte methodiek bepalend voor het resultaat.

Voor drinkwatervaccinatie worden zogenaamde levende vaccins gebruikt, dit zijn verzwakte of aangepaste levende pluimveevirussen of in bepaalde gevallen kunnen dit ook bacteriën zijn. Het is belangrijk om deze entstoffen continu **koel te bewaren** bij 2° tot 8°C vanaf de productie tot net voor het gebruik, zodat de vaccins niet afsterven bij een te hoge of te lage temperatuur. Leg bij voorkeur ook een thermometer in de koelkast om de temperatuur te controleren. Na oplossing moet het vaccin binnen de 2 uur opgenomen zijn door de kuikens.

De **waterkwaliteit** is erg belangrijk. Een slechte waterkwaliteit kan zorgen voor een onvoldoende bescherming van de dieren na de vaccinatie. Naast de microbiële kwaliteit zijn voornamelijk de pH, de hardheid en gehalten aan chloor en ijzer van belang. Controleer regelmatig de waterkwaliteit via analyses.

Bij de uitvoering van de enting is het **drinkwater** best niet te warm, als ideale **temperatuur** wordt aangeraden om tussen de 14°C en 20°C te blijven. De zuurtegraad van het water is best neutraal, rond pH 7.

Het is best om voor de vaccinatie **schoon materiaal** te gebruiken dat enkel voor vaccinaties wordt gebruikt (emmers, garde, maat-

bekers ed.). Meestal wordt voor de drinkwatervaccinatie gewerkt met een dosator. Zorg dat deze ook goed gespoeld is. Resten van ontsmettingsproducten zullen immers het vaccin afdoden.

Aanbevolen werkwijze:

- Vaccineer enkel gezonde dieren.
- Vaccineer met de juiste dosis op het juiste tijdstip. Stem dit af op het gebruikte vaccin en voor Gumboro het resultaat van de titerbepaling. Controleer ook de vervaldatum.
- Stop elke drinkwaterbehandeling minstens 24 uur voor de vaccinatie. Overleg dit laatste zeker met je bedrijfsdierenarts. Hij/zij zal je best kunnen adviseren afhankelijk van de situatie op je bedrijf en het gebruikte vaccin. Voor bepaalde bacteriële vaccins is het immers nodig om reeds vroeger te stoppen met dergelijke behandelingen.
- Spoel de waterleidingen en doseerpomp grondig zodat er geen resten van andere toevoegmiddelen meer aanwezig zijn. Deze resten breken immers de entstof af.
- Laat de dieren een paar uur uitdorsten en draai hierbij de drinklijnen omhoog.
- Zorg voor proper materiaal dat enkel voor vaccinaties gebruikt wordt.
- Bepaal de hoeveelheid water die de kuikens tijdens de 2 uur naar de periode van uitdorsten zullen drinken op basis van het waterverbruik van de vorige dag.
- Bij gebruik van een doseerpomp: bereken de hoeveelheid voorraadoplossing en stabilisator die nodig is en controleer het

doseerpercentage.

- Was steeds je handen en doe wegwerphandschoenen aan voor het aanmaken van de vaccinoplossing.
- Voeg bij de vereiste hoeveelheid voorraadoplossing eerst de nodige hoeveelheid stabilisator toe. Meestal kleurt deze stabilisator ook het water. Wacht na het toevoegen van de stabilisator minstens 5 minuten vooraleer het vaccin toe te voegen. Neem het vaccin pas uit de koelkast net voor je het gaat oplossen in de voorraadoplossing met stabilisator in. Open de vaccinflesjes onder water, en spoel deze een paar keer om al het vaccin uit de flesjes te krijgen. Meng de vaccinoplossing ook steeds goed.
- Vul de drinklijnen met de vaccinoplossing. Tap aan het einde van de drinklijnen water af tot de kleurstof zichtbaar is. Vervolgens kan je de drinklijnen neerlaten zodat de dieren volop kunnen drinken.
- Zorg dat alle dieren het vaccin opnemen om dit te bekomen moet gedurende 2 uur het water met vaccin beschikbaar zijn, ga regelmatig op een rustige manier door de stal om de kippen aan te moedigen om te drinken.

Omwille van specifieke situatie in jouw stal kan het nodig zijn om in overleg met de bedrijfsdierenarts het vaccinatieprotocol aan te passen aan de bedrijfsspecifieke situatie.

Op basis van de voorgeschiedenis en de aanwezige infectiedruk kan deze specifieke adviezen geven rond het te volgen schema.

Controleer de effectiviteit van de vaccinatie

Dit kan op meerdere manieren, overleg hierover met je bedrijfsdierenarts. Bij twijfel kan op basis van een verkleuring van de tong gekeken worden of alle dieren wel entstof opnemen. Daarnaast kunnen op het einde van de ronde voor bepaalde ziektes ook antistoffen in het bloed bepaald worden. Zowel de aanwezigheid van antistoffen als de hoeveelheid ervan zullen de dierenarts toelaten om de toegepaste drinkwatervaccinatie te beoordelen. Een kleine fout in het uitvoeren van een drinkwatervaccinatie kan grote gevolgen hebben voor de immuniteitsopbouw van de dieren. Als besluit willen we graag iedereen aanraden om eens kritisch naar de eigen werkwijze te kijken en deze waar mogelijk aan te passen.

**Provincie
Antwerpen**

PROEFBEDRIJF
PLUIMVEEHOUDERIJ

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

**Vervang uw
oude golfplaten,
beter nu dan later!**

**tot
30%
VLIF
subsidie**

Hoe langer u wacht, hoe duurder het wordt.

Vraag nu uw offerte aan voor:

- Levering van dubbelgeperste asbestvrije golfplaten
- Levering van staalplaten en sandwichpanelen
- Demontage, sanering en nieuw-plaatsing

Den Abt 70, 2340 Beerse, info@cotragim.com
Guido: 0477/55.63.40, Bart : 0468/00.77.79

COTRAGIM

www.cotragim.com

Bedrijfshygiëne

- GSP erkend ontsmettingsbedrijf
- Vliegen-, bloedluis- en ongediertebestrijding
- Doseerapparaten, kuikenpapier en beschermingsmaskers
- Reeds meer dan 20 jaar ervaring

Rene Martens
Veldvoort 28, 2990 Wuustwezel
Tel. & Fax 03/669 84 31
hyvarki@skynet.be

Hocus Pocus...PAS

Of over het gegoochel met cijfers rond de Programmatische Aanpak Stikstof.

Tekst: Prof. dr. Benedikt Sas, directeur DGZ

De discussies over stikstof blijven hoog opblaaien en de cijfers vliegen de burger rond de oren. Maar waar gaat het precies over, en wat betekent die cijferbrij nu eigenlijk?

De Nederlandse en Vlaamse overheden, in vergelijking met de rest van de wereld, proberen een vrij unieke visie en aanpak met betrekking tot stikstof te implementeren: de PAS. In een voorgaand artikel, gepubliceerd rond de Agridagen-landbouwbeurs in mei 2022, werd reeds aangegeven dat het niet correct noch rechtvaardig is dat voornamelijk de landbouw in Vlaanderen met de vinger wordt gewezen als zijnde de grote schuldige van de hele stikstofproblematiek. Ook tijdens de AgriFlanders-landbouwbeurs begin dit jaar was de PAS één van de belangrijkste gespreksonderwerpen op de beurs. Het werd aangehaald als de belangrijkste reden waarom de landbouwers het mentaal uitermate zwaar hebben.

De hele sector wordt stilaan weggepest uit Vlaanderen en de boeren worden gestigmatiseerd. De gemiddelde leeftijd van de Vlaamse landbouwers is ondertussen 57 jaar. Er zijn nog wel enthousiaste jongeren die het bedrijf later willen overnemen, maar de aanhoudende druk en de blijvende rechtsonzekerheid neemt dit enthousiasme weg waardoor ze het idee van overname laten varen. Om heel de hetze tegen de landbouw te justifiëren bespeelt men het brede publiek dat een

waterval van cijfermateriaal wordt voorgeschoteld waarbij verwezen wordt naar "de wetenschap". Zijn de gebruikte cijfers eigenlijk wel objectief en zijn ze gebaseerd op correcte analytische metingen? Blijkt dat niet.

Van waar komt de wind?

Voor de emissies van stikstof worden de cijfers "berekend" en afhankelijk van de sector dan nog eens op een verschillende manier: er is een berekeningswijze voor de industrie, voor het verkeer, voor steden, voor de landbouw... En die manieren van berekening verschillen allemaal. Men vergelijkt dus appels met peren.

Na de emissie volgt de depositie en ook hier is het cijfermateriaal weer gebaseerd op wiskundige modellen met aannames die al tal van jaren oud zijn en met foutmarges tot wel 50%! Voor de deposities wijst men ook sterk met de vinger naar veehouders die net naast natuurgebieden liggen. Toch wel vreemd, want wetenschappelijke studies en metingen hebben aangetoond dat de deposities van stikstof maximaal 5% zijn binnen een halve kilometer afstand van een stikstofbron en dat 95% of meer daarvan afkomstig is van bronnen op afstanden tot wel 250 km. De hoofdwindrichting in Vlaanderen is zuidwest tot west. Als men dan eens gaat kijken wat er in die richting ligt van bijvoorbeeld de Kempen, dan komt men onder meer de metropool Antwerpen tegen met zijn haven, verkeersaders en geschakeerde industrie. Zou het viseren van landbouwbedrijven die net naast natuurgebieden liggen nog een andere reden kunnen hebben?

Wereldwijde erkenning niet van tel

Door het opleggen van strengere normen maakt men het de veehouders rondom natuurgebieden zeer lastig om nog verder te boeren. De waarde van de grond daalt, zodat het aan veel goedkopere prijzen kan worden opgekocht door natuurverenigingen, liefst dan nog met subsidies van de overheid. De natuurverenigingen worden zo stilaan dé grootgrondbezitters in Vlaanderen en zo verdwijnt stapje voor stapje de landbouw in Vlaanderen (en bij uitbreiding ook in Nederland). En dat ondanks het feit dat onze landbouw wereldwijd erkenning geniet als kwalitatief zeer goed en efficiënt, ook qua impact op het milieu, dierenwelzijn, voedselveiligheid en voedselkwaliteit. Als er uiteindelijk primaire producten uit verre landen - waar vaak andere normen en regels gelden - moeten worden aangevoerd, komen milieu, dierenwelzijn, voedselveiligheid en voedselkwaliteit plots niet meer ter sprake.

Landbouw als oplossing

Bovendien capteert of fixeert de landbouw ook stikstof. Immers, zonder stikstof kunnen planten niet groeien en wordt er geen eiwit gevormd. Industrie, verkeer, steden, havens etc. daarentegen doen dit niet. Men zou dus beter naar het netto kijken, met andere woorden stikstofemissie en deposities min stikstoffixatie. Vanuit die berekening komt landbouw niet naar boven als oorzaak van het probleem, maar eerder als oplossing.

Stikstof is big business

De ontwerpers van de nieuwe PAS zijn ook vaak leden of voormalige bestuurders bij natuurverenigingen die via nieuwe wetgeving en richtlijnen hun programma en doelstellingen proberen te realiseren. Een sprekend voorbeeld hiervan is de uitbreiding van het natuurgebied in het Turnhouts Vennengebied, waarmee men toch voldoende oppervlakte wil kunnen rapporteren om een erkenning als nationaal park vanuit de EU te krijgen. Bovendien zitten op de studiebureaus van sommige partijen veelal juristen, geschiedkundigen,...maar weinig of geen wetenschappers. Hun werk lijkt soms op creationisme. Eerst bepaalt men wat de uitkomst moet zijn en dan gaat men argumenten of wetenschappelijke studies zoeken die de vooropgestelde uitkomst enigszins kunnen onderbouwen.

De virtueel gecreëerde stapel stikstof is ondertussen ook big business geworden. De luchthaven van Schiphol bijvoorbeeld

is bezig met dermate veel stikstofrechten van veehouders op te kopen, zodat ze een natuurvergunning kan aanvragen. Hebben de activiteiten van luchtvaartreuzen dan minder impact op nabijgelegen natuurgebieden, in vergelijking tot de relatief kleinschalige activiteiten van landbouwers? De karikatuur wordt stilaan compleet en het huidige stikstofdossier leest stilaan als een boek van Kafka.

Alles correct in kaart brengen

Waar is ondertussen het "meten is weten" gebeven? In plaats van zich te baseren op wankele berekeningen of verouderde modellen, zou men beter eerst objectief en wetenschappelijk correct gaan meten. Niet alleen op een beperkt aantal punten of enkel in natuurgebieden, maar op tal van meetpunten: in en rond industriegebieden, verkeersaders, grootsteden (ja, ook wij mensen produceren met z'n allen enorm veel stikstof), en natuurlijk in en rond landelijke gebieden en landbouwbedrijven. Er zijn nu helaas veel te weinig meetpunten. Het is misschien wel interessant om te melden dat er in het meetpunt te Wingene (een kern van veehouderij) lagere stikstofwaarden worden gemeten dan in een meetpunt te Mariakerke nabij Gent, waar er nagenoeg geen landbouw is, maar wel industrie en de Gentse haven. Voor wat betreft metingen in natuurgebieden zal men ook de achtergrondwaarden dienen te bepalen. De natuur op zich produceert immers ook stikstof, bv. alle dieren maar ook het rotten van bladeren, de micro-organismen in poelen etc. Er moet ook

duidelijk gedefinieerd en bepaald worden wat en hoe precies men gaat meten. De natte depositie is vrij duidelijk, maar de zogenaamde droge depositie is dit verre van. Dit laatste is dermate onduidelijk dat men al vrij snel de indruk krijgt dat het een creatieve uitvinding is om de uitkomst van al de berekeningen en de modellen te laten kloppen met de (beperkte) analytische metingen van de natte depositie.

In plaats van zich als een illusionist te gedragen en het brede publiek te bespelen met cijfergegochel, zou het bevoegde Vlaamse Ministerie en de gerelateerde kabinetsmedewerkers beter eerst objectieve, wetenschappelijk correcte en grondige metingen laten uitvoeren. Vooraleer ontwerpen van PAS op te maken waarbij de toekomst van de Vlaamse landbouw en bij uitbreiding ook de Vlaamse agro-voeding business op het spel wordt gezet. Hierbij is het van essentieel belang om toe te zien dat diegenen die de pen vasthouden geen verborgen agenda hebben bv. als (bestuurs)leden van natuurverenigingen. Laat staan dat de bevoegde Minister de tal van bezwaarschriften die werden ingediend op de huidige gammele PAS gewoon straal negeert en het huidige ontwerp gewoon doordrukt. Meten is weten.

Ken je een collega pluimveehouder die geen lid is van de Landsbond Pluimvee?

Spreek hem aan om lid te worden.

Voor een zeer beperkt lidgeld blijft hij op de hoogte van wat er leeft in onze sector. Dit met het maandelijks gespecialiseerd vakblad Pluimvee, de wekelijkse gratis nieuwsbrief voor leden, onze sterke inzet in de prijzencommissies en belangenverdediging van de sector op ministerieel en politiek vlak.

Samen vormen we een onafhankelijke sterke organisatie ten dienste van pluimveehouders en konijnenhouders.

Duurzame pluimveeproductie in al zijn facetten

Tekst: Karolien Langendries (Pluimveeloket) – Evelyne Delezie (ILVO)

Duurzame pluimveeproductie: iedereen heeft er de mond van vol, maar wat is dat nu eigenlijk 'duurzame pluimveeproductie'? Vraag het aan 10 mensen, en je zal 10 definities krijgen. Duurzaamheid omvat immers verschillende deelaspecten die soms zelfs tegenstrijdig kunnen zijn. WPSA België, WPSA Nederland en WVPA organiseerden er eind vorig jaar een druk bijgewoonde studiedag rond. Daarbij werd ook het publiek sterk betrokken, een aanpak die gesmaakt werd.

Nieuwe voorzitter

De studiedag werd bijgewoond door zo'n honderdtal personen, vooral afkomstig uit de Belgische en Nederlandse academische en industriële pluimveewereld. Thema's als economische haalbaarheid, voeding & gezondheid, huisvesting & klimaat, verwachtingen van de retail en dierenwelzijn werden telkens ingeleid door een expert, waarna het publiek kon stemmen op bepaalde stellingen. Luc Goethals maakte van de gelegenheid gebruik om de voorzitterssjerp van WPSA België officieel door te geven aan Evelyne Delezie (pluimvee-expert aan het ILVO). Prof. emeritus Eddy Decuypere sprak het geheel aan elkaar.

Economische duurzaamheid

Wanneer men het vroeger had over duurzaamheid, dan werd al gauw de definitie van de drie P's aangehaald: People (sociaal), Planet (ecologisch) en Profit (economisch). Volgens Xavier Gellynck (UGent) zou daar ook een 4e pijler aan toegevoegd moeten worden, nl. de overheid/wetgeving. Rendabiliteit zal volgens Gellynck altijd de basis vormen voor investeringen, maar het is de overheid die moet zorgen voor een stabiel kader waarin mensen effectief geïmpliceerd zullen zijn om die investeringen te doen.

Korte keten?

De eerste stelling luidde "België moet zich meer toespitsen op de korte keten / alternatieve concepten / niche markten". 44% van de stemmers was niet akkoord, 37% wel. In de daaropvolgende discussie werd aangekaart dat elke pluimveehouder vrij is om in te stappen in het businessmodel dat hij zelf verkiest, maar dat hij van tevoren de mogelijke risico's goed moet overwegen. Daarenboven zou al het vlees en/of de eieren die geïmporteerd worden aan de-

zelfde eisen moeten voldoen dan datgene wat hier geproduceerd wordt (level playing field).

Voeding en gezondheid

Logisch zou zijn dat de meeste grond gebruikt wordt voor humane voedselproductie. Reststromen hiervan kunnen aangewend worden in het veevoeder (circulair voedselsysteem), aldus René Kwakkel (WUR). Bij het inmengen van alternatieve eiwitbronnen moet ook rekening gehouden worden met de beschikbaarheid en de verteerbaarheid ervan. In een eerste stelling rond bio-voeder werd gesteld dat de regels voor bio-pluimveevoeders té strikt zijn en daardoor onrealistisch. 59% was akkoord t.o.v. 17% niet akkoord. Kwakkel vindt het doodzonde dat de bio-regels zó streng zijn, maar er zijn natuurlijk ook nog andere alternatieven die niet zo ver gaan.

Controle antibiotica?

In de categorie gezondheid kwam uiteraard ook het antibioticagebruik aan bod. Om dit verder te beperken, zou het verbruik strenger gecontroleerd moeten worden; zo luidde de stelling. 54% was akkoord en 27% niet. Volgens Kwakkel mag men ook niet té veel gaan beperken in antibiotica en moet het dierenwelzijn steeds gegarandeerd blijven. Eddy Decuypere (KUL) had het over 3 mogelijke gebruikswijzen van antibiotica, nl. preventief, curatief of accidenteel (bvb. doordat er nog een antibioticarest zat in bepaalde reststromen). Dat laatste moet absoluut vermeden worden. Dus een grondige controle van de grondstoffen op dergelijke contaminanten is volgens hem zeker gewenst.

Huisvesting en klimaat

Volgens Hilko Ellen (WUR) zijn het niet alleen de bouw van en de technieken in een stal die belangrijk zijn, maar ook de kunde van de pluimveehouder om zijn stal goed te managen (fingerspitzengefühl). 68% vond stalverrijking bij vleeskuikens niet overbodig (21% wel). Hilko Ellen vergeleek het met je eigen huis: "je woont er goed, maar het is toch nog leuker met Netflix erbij". Bij dit thema kwamen ook de emissies aan bod waarbij duidelijk werd dat de meerderheid (59%) geloofde in het feit dat de stikstofemissies moeten aangepakt worden door een combinatie van zowel bron-gerichte als end-of-pipe technieken.

Verwachtingen retail

Martine Onderdijk (2 Sisters Storteboom) haalde aan dat de retail vaak zware eisen opstelt en hier steeds verder in gaat (aanvaankelijk extra eisen voor dierenwelzijn, CO2-footprint, maar nu ook

eisen m.b.t. energie, waterverbruik,...). 64% van de stemmers was dan ook akkoord met de stelling "Retail stelt onrealistische eisen vanuit marketingstandpunt" (26% niet akkoord). Volgens Onderdijk is het duidelijk: "De klant mag vragen wat hij wil, maar het is het onderzoek dat zal aangeven welke eisen haalbaar zijn".

Keuze consument?

Verder werd ook de stelling geponeerd "Consument moet zelf kunnen kiezen uit verschillende producten en het is niet aan de retail om deze keuze voor de consument te maken (bvb. reguliere kip)": 76% tekende akkoord, 22% niet. Wanneer de consument echter kan kiezen, betekent dit een grotere onzekerheid voor de pluimveehouder. Er is immers een verschil tussen de burger en de consument: op papier is iedereen bereid meer geld uit te geven voor bvb. meer dierenwelzijn, maar in de winkel koopt men vaak alsnog het goedkoopste. De experts waren van mening dat de basiskennis rond landbouw vaak ontbreekt bij de burger en dat de afstand tot de primaire productie vaak zeer groot geworden is. Het onderwijs zou hierop moeten inspelen en de mensen opnieuw moeten laten beseffen vanwaar hun voedsel komt.

Dierenwelzijn

Tot slot had Stef Aerts (Odissee Hogeschool) het over de verschillende benaderingen m.b.t. dierenwelzijn. Voor sommigen zal het nooit genoeg zijn. 74% van de stemmers was aanvankelijk akkoord met de stelling "De pluimveehouder blijft de eindverantwoordelij-

ke voor het welzijn van de dieren". Maar geen eenvoudige stelling want de hele keten moet worden meegenomen. Soms zijn er dan bvb. botbreuken die te wijten kunnen zijn aan het vangen/laden, dus dan is die eindverantwoordelijkheid toch soms moeilijk toe te kennen.

Dialogo

Met de stelling "Dierenrechtenorganisaties en sector moeten meer samenwerken" was 74% akkoord en 16% niet akkoord. Er werd gezegd dat wanneer hun uitgangspunt is dat er geen dieren meer gehouden mogen worden, een discussie niet mogelijk is. Maar volgens Aerts is dat altijd het geval en kan men zich afvragen hoe ze dat doel zouden willen bereiken. Dialogo is vaak al een stap voorwaarts!

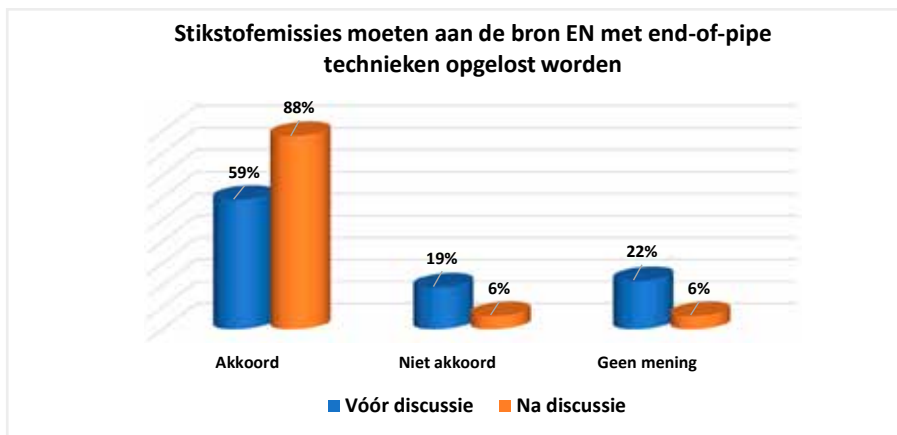
Besluit

Sommige stellingen werden hernomen op het einde van de dag; vele mensen bleken zich toch een mening gevormd te hebben waar ze aanvankelijk 'geen mening' stemden. Duurzaamheid is duidelijk een verzamelaar. Een wijziging in een deelaspect kan gevolgen hebben in een ander domein. Ook de consument zou beter op de hoogte gebracht moeten worden van de inspanningen van de pluimveehouders en zou bereid moeten zijn om meer te betalen voor een product dat voldoet aan hogere eisen. Enkel dan kan duurzaamheid in al zijn facetten plaatsvinden.

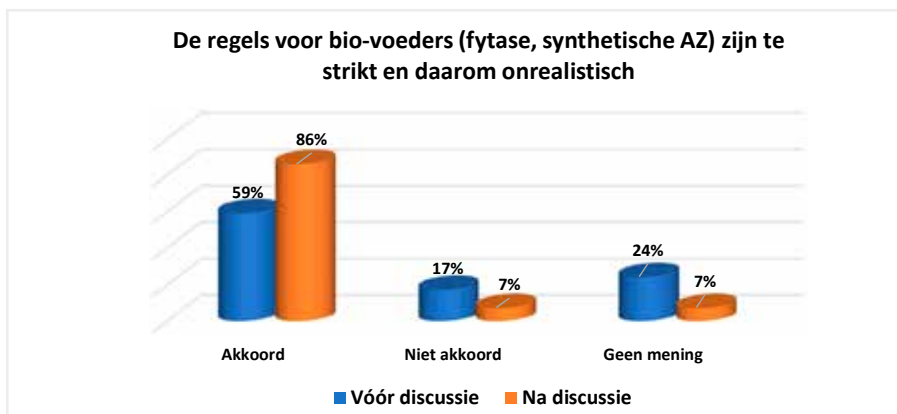

Tijdens deze studiedag werd de voorzitterssje van WPSA België officieel doorgegeven van Luc Goethals naar Evelyne Delezie (ILVO).

Het publiek was akkoord met de stelling dat de eisen voor bio-voeders te streng zijn, zeker bij herstemming.

Sommige stellingen werden op het einde van de dag, na de discussies, nog eens opnieuw voorgelegd aan het publiek. Daaruit bleek dat veel mensen anders gingen stemmen zoals hier bij de stikstofemissies.

Samen een testament opstellen?

tekst: Solange Tastenoey

We stellen vast dat bij de opmaak van een eigenhandig testament, men vaak denkt dit samen te kunnen doen met zijn/haar partner! Dit is absoluut niet mogelijk! We zetten hieronder de juiste voorwaarden op een rij en gaan na, aan de hand van een recent praktijkgeval, hoe de rechter dit bekijkt!

Wanneer heb je een geldig eigenhandig testament gemaakt?

Zoals de naam het al doet vermoeden is dit een testament dat door de erflater eigenhandig geschreven wordt, ondertekend en gedagtekend. Getuigen zijn bij deze vorm van testament niet nodig. Dit testament laten schrijven door iemand anders of typen is uit den boze!

De erflater moet zijn testament dagtekenen en dateren; dit is belangrijk indien de erflater meerdere testaments heeft gemaakt. Aan de hand van de datum zal kunnen nagegaan worden welke het laatst opgemaakt werd en dus uitwerking zal krijgen.

Een heel belangrijk punt is ook dat alleen de erflater zelf zijn testament kan opmaken en dit dus niet samen kan doen met bijvoorbeeld zijn of haar partner! Een getrouwd of samenwonend koppel kan dus geen "gezamenlijk" testament opmaken! Zij zullen elk afzonderlijk een eigen testament moeten opmaken zonder dat de ander dit mee ondertekent!

Opgepast!

Een eigenhandig testament is dan uiteraard wel gratis, maar het is niet altijd even "veilig"! Dikwijls wordt een eigenhandig testament door de erflater in zijn woning bewaard. Het gebeurt echter vaak in de praktijk dat er onenigheid is tussen zijn erfgenamen en indien iemand dit testament vindt en laat verdwijnen, dan kunnen zich hier nog meer moeilijkheden gaan voordoen! Het wordt dan moeilijk om aan te tonen dat de overledene wel degelijk een testament had opgemaakt! Daarom is het zeker raadzaam om dit eigenhandig testament te laten opnemen in het CRT.

De feiten en omstandigheden

Marie heeft geen echtgenoot en geen kinderen. Zij heeft wel een zus (Jeanine) waaraan zij 20.000 € nalaat. Zij neemt dit op in haar eigenhandig geschreven testament en vermeldt er eveneens bij dat haar zus niet méér krijgt omdat zij nogal "gretig" is! Zij schrijft duidelijk in haar testament dat haar testament op deze manier moet uitgevoerd worden en haar zus zich daar moet naar schikken! De rest van haar nalatenschap laat Marie na aan een goed doel X.

Drie maanden na dit eerste eigenhandig geschreven testament, maakt Marie een nieuw testament op waarin ze aanhaalt dat haar zus Jeanine en haar schoonbroer haar volledige nalatenschap krijgen op voorwaarde dat Jeanine Marie zal verzorgen in geval zij ziek wordt.

Jeanine ondertekent het testament van Marie en vermeldt er eveneens bij dat zij akkoord gaat met de vraag van haar zus Marie (dat er voor haar zal gezorgd worden in geval van ziekte).

Na het overlijden van Marie worden deze twee testaments neergelegd bij de notaris. Het goede doel X, dat in het eerste testament bijna de volledige nalatenschap van Marie kreeg toebedeeld, is niet akkoord met het tweede testament. X vindt dat de opmaak van dit laatste eigenhandig testament niet voldoet aan de regels en dat het eerste testament moet nageleefd worden.

Jeanine daarentegen vindt dat het laatste testament geldig is en dat zij en haar man dus de enige juiste erfgenamen zijn zoals Marie beslist had in haar laatste testament.

X stapt naar de rechter. Deze eerste rechter geeft X ongelijk; hij beslist dat het laatst geschreven testament van Marie geldig is en haar zus Jeanine en haar man de correcte erfgenamen zijn.

Wat beslist de rechter in hoger beroep?

X gaat hier niet mee akkoord en gaat in beroep! X wenst, zoals in eerste aanleg, dat het eerste testament van Marie als het enige juiste wordt aanzien en het laatste testament geen uitwerking mag krijgen omdat het niet beantwoordt aan de juiste regels.

De rechter in beroep moet zich uitspreken over het feit of dit laatste testament van Marie geldig is of niet!

De rechter stelt dat een eigenhandig testament volledig alleen moet opgesteld worden, dat het een eenzijdige rechtshandeling is waar dus niemand anders dan diegene die het opmaakt (dit is de testator), mag aan te pas komen! Vermits Jeanine de woorden "voor akkoord" vermeldde in het testament van Marie, is dit eerder een "wederkerig" do-

cument geworden waardoor ook de vrijheid van Marie om haar goederen aan iemand na te laten, in het gedrang gekomen is.

De rechter vindt dat, omwille van het feit dat Jeanine het testament mee ondertekend heeft, dit de wil van Marie heeft aangetast. De rechter merkt bovendien op dat Marie in haar eerste testament een heel andere visie had en haar zus slechts een kleine som van 20.000€ wilde nalaten omdat zus Jeanine nogal "gretig" was! Dat zij slechts een drietal maanden later compleet van gedacht verandert en haar zus en schoonbroer haar volledige nalatenschap zou nalaten, vindt deze rechter nogal een grote ommezwaai!

Deze rechter in hoger beroep doet dus een heel andere uitspraak en geeft X gelijk! Het laatst opgemaakte testament is nietig en alleen het eerste testament mag uitwerking vinden. Het goede

doel X krijgt dus de volledige nalatenschap van Marie, op 20.000 € na die aan Jeanine moet toebedeeld worden!

Solange Tastenoeye.
www.solangetastenoeye.be

Volg ons op

GRATIS juridisch advies

voor onze abonnees.

Op het telefoonnummer: **013/46.16.24**

Voor persoonlijk advies op ons kantoor:

Bel voor een afspraak op: **013/46.16.24**

Voor advies bij u thuis:

Bel voor een afspraak op: **013/46.16.24**

UW BEDRIJF ONZE UITDAGING!

Wij helpen u groeien!
Uw partner in duurzame stalinrichting

TiVerTec

Blijf op de hoogte via onze kanalen | 09 328 45 92 | Service 24/7: 09 328 87 53 | Blekkersdijk 6, 9988 Watervliet | info@tivertec.eu | www.tivertec.eu

Stalinrichting
Klimaat- & voedersystemen
Algemene elektriciteitswerken

FOSSIL SHIELD®

professional protection

ERKEND BIOCIDE (BE-REG-00424) OP BASIS VAN AMORF, SYNTHETISCH SiO₂

EENVOUDIGE, EFFICIËNTE EN VEILIGE BESTRIJDING VAN DE **RODE VOGELMIJT**

BIJ LEGHENNEN EN MOEDERDIEREN

RAADPLEEG DE TECHNISCHE FOLDER OP www.daemeco.be

DAEM ECO BV AGRO & FEED SPECIALITIES

Nerumstraat, 7 B-9340 LEDE

Tel: +32 53 80 92 22 – Mob: +32 479 95 17 44 – Mail: c.daem@daemeco.be

In ovo geslachtsbepaling via spectroscopie is aan uitrol bezig

Verschillende pistes om vroegtijdig het geslacht in eieren te bepalen (in-ovo) zijn momenteel in onderzoek. Eén ervan, namelijk via spectroscopie, is aan een uitrol in broeierijen toe. Omdat zowel in Duitsland als Frankrijk het **doden van 1-dags haantjes** sedert beging dit jaar **verboden** is, en andere landen zoals Italië en Nederland dit binnenkort ook willen invoeren, dringen in-ovo technieken zich op. Maar zowel de accuraatheid, de praktische haalbaarheid als de kostprijs waren/zijn nog struikelblokken voor veralgemeende toepassing.

Lohmann Deutschland maakt in hun onderzoek met partners gebruik van hyperspectrale beeldvorming voor de geslachtsbepaling, specifiek voor bruine legrassen. De hiervoor ontwikkelde **Cheggy-machine** is niet-invasief, snel en zeer nauwkeurig met weinig geslachtsfouten. De Dorum broeierij, gelegen in Noord Duitsland en eigendom van Lohmann, was de eerste die deze Cheddy in-ovo machine in gebruik nam.

Met de hyperspectrale methode is het mogelijk om kippenembryo's reeds te sorteren op dag 13 van de incubatie. Hiertoe worden de eieren in een gesloten kamer geplaatst, van onderaf belicht met halogeenlicht terwijl het beeld van bovenaf wordt vastgelegd door een speciale camera. Op basis van de ontvangen spectra kan het geslacht van het embryo worden bepaald. Een **nauwkeurigheid van 96%** wordt opgegeven voor deze niet invasieve en geautomatiseerde methode (ca. **20.000 eieren/uur**). Op weekbasis kan de machine 200.000 tot 300.000 vrouwelijke kuikens opleveren of op jaarbasis komt dit neer op een 10 miljoen kuikens.

Natuurpunt één van de grootste grondkopers in Vlaanderen

Op basis van het jaarverslag van 2021 blijkt dat Natuurpunt ca. 70 miljoen euro inkomsten had waarvan bijna 71 procent daarvan bestond uit aankoop- en werkingssubsidies. In 2021 gaf de organisatie 68,7 miljoen euro uit. Het grootste deel daarvan ging naar het beheer van de 26.727 hectare natuurgebieden.

Voor aankopen was er een budget van 26,5 miljoen euro beschikbaar (39%). Voor marketing en communicatie heeft Natuurpunt maar liefst 3,5 miljoen euro uitgegeven! In totaal heeft Natuurpunt **854 hectare gronden aangekocht** in 2021, goed voor 39% van de bestedingen van de vereniging. In de balans is verder ook te zien dat de organisatie een eigen vermogen heeft van ruim 328 miljoen euro. De organisatie stelt **554 personeelsleden tewerk**.

Nieuwe N-crisis waar huidige bij in niet valt ?

Er dreigt 'een nieuwe N-crisis waarbij de huidige in het niet valt. Daarvoor waarschuwt Bert-Jan Ruissen, EU parlements lid (SGP partij in Nederland). Hij heeft het daarbij over de Europese verordening natuurherstel die voortvloeit uit de biodiversiteitsstrategie en de Farm-to-Fork-strategie, die momenteel op het bordje van het Europees parlement ligt. "**We gaan een hete zomer tegemoet**", voorspelt Ruissen.

"Als deze verordening wordt aangenomen zullen we met aanvullende natuuropgaven te maken krijgen, ook buiten Natura-2000. Daar zou ook een zogenoemd 'verslechteringsverbod' gaan gelden. Boeren zullen 10% van hun areaal uit productie moeten nemen, die niet mag worden gebruikt voor productieve landbouw (met inbegrip van begrazing of voederproductie) en niet mag worden behandeld met meststoffen of bestrijdingsmiddelen. Wat wel mag is bijvoorbeeld vruchtdragende bomen in een voedselbos, mits de oogst enkel plaatsvindt op momenten waarop de biodiversiteit niet in het gedrang komt".

Als de plannen van de Europese Commissie doorgaan zullen ook habitattypen moeten worden hersteld en daarbij moeten we 70 jaar teruggaan in de tijd om te kijken wat we toen in Nederland als habitats hadden. Dat moet dan aan de Commissie ter goedkeuring worden voorgelegd en we weten hoe dat werkt: als de Commissie het niet ambitieus genoeg vindt, wordt het weer teruggestuurd. **Als we dit gaan doen dan belanden we in een nieuwe N-crisis, waar de huidige bij in het niet valt**"; aldus dit Nederlandse EU parlements lid. (Bron boerenbusiness.be)

Hergebruik van strooisel als middel tegen antibiotica resistentie?

In een studie recent verschenen in 'Applied and Environmental Microbiology' – uitgevoerd aan het U.S. National Poultry Research Center te Athens (Georgia) - toonde aan dat hergebruik van braadkippenstrooisel niet alleen economische voordelen oplevert maar ook een wapen kan zijn om antibiotica resistente salmonella een halt toe te roepen.

In de proef werden kuikens geïnfecteerd met een niet resistente salmonella stam. De helft van de kuikens werd opgekweekt op vers strooisel de andere helft op hergebruikt strooisel. Kuikens die op hergebruikt strooisel waren grootgebracht, hadden minder kans om positief te testen op salmonella. Bovendien, terwijl sommige van de met salmonella besmette kuikens op vers strooisel wel positief testten op een multiresistente salmonella-stam, gebeurde dit niet bij de vleeskuikens op hergebruikt strooisel. Het onderzoek bouwde voort op een eerdere ontdekking waaruit bleek dat microben gevonden in gerecyclede pluimveemest de gezondheid van kuikens kunnen verbeteren door de groei van ziekteverwekkers zoals salmonella te voorkomen.

Pure voeding

Laatst las ik in een artikel op foodlog dat de hype rond kweekvlees en plantaardige alternatieven in de Verenigde Staten voorbij is. Zelfs nu de prijzen van eieren hoge toppen scheren, en de alternatieven bijgevolg goedkoper zijn, koopt de consument nog liever de echte eieren. Wat begrijpelijk is. Echte dierlijke eiwitten zijn immers nog altijd gezonder dan de 'chemische' alternatieven zoals kweekvlees of namaakeieren. Van een echt ei weet je ten minste de voedingswaarde, de afkomst en de samenstelling. Als je het mij vraagt, was men nooit zo op zoek als nu naar de meest natuurlijke en pure voeding.

Dat landbouw zo vaak voorkomt in de afleveringen van 'het verhaal van Vlaanderen' is dan ook niet zo vreemd. Zoals collega Gunter Klaassen al aanhaalde bij zijn toespraak aan de Nekkerhallen in Mechelen. "De boeren zijn immers het verhaal van Vlaanderen. Van een welvarend Vlaanderen had geen sprake geweest zonder landbouw".

Het wordt mijn inziens tijd om aan tafel te gaan zitten, en op een andere manier te gaan discussiëren over landbouw in het algemeen. Sommige partijen gaan er nog steeds van uit dat men de boer kan missen als kiespijn. Maar als de hype rond kweekvlees en vleesvervangers bijna voorbij is, lijkt het me raadzaam om de landbouw terug te zien als een noodzakelijke partner. Landbouw moet niet gezien worden als een probleem maar zeker ook als degene die de nodige oplossingen kan bieden op verschillende actuele thema's. Ik denk persoonlijk dat de discussies een heel andere dimensie kunnen krijgen als we terug erkennen hoe belangrijk onze landbouw is. Dan kunnen we weer werken aan een duurzaam model waarbij producent, consument en omgeving hand in hand gaan.

De landbouw staat stil op dit moment. En stilstaan is achteruit gaan. Tijd dat het ivoren torentje het gezond boerenverstand terug opzoekt, zodat we uit deze impasse geraken. Er is werk aan de winkel. Maar als we samen werken, moeten we ook deze uitdagingen aankunnen. En laat samenwerking net de kracht zijn van onze mensensoort.

Mariëlle Smits Schalk
Legkippenhoudster

In memoriam Mark Baets (1952-2023)

Op woensdag 18 januari werd in een overvolle kerk te Loenhout afscheid genomen van Mark Baets. Mark was als bedrijfspluimvee voorlichter zeer gewaardeerd en bekend in pluimveemiddens. Eind 2017 ging hij op pensioen maar hij stelde op verzoek zijn grote kennis en ervaring nog ten dienste voor menig pluimveehouder.

Na zijn studies voor industrieel ingenieur landbouw te Gent was hij eerst een tweetal jaar actief in de verkoop van zaaigranen. In 1978 trad hij in dienst bij Euribrid te Aarschot en ontdekte daar zijn passie voor pluimvee. Mark was leergierig en geduldig en werd snel als bedrijfsvoorlichter pluimvee ingeschakeld voor de provincies Antwerpen en Limburg.

In 1987 maakte Mark de overstap naar wat nu Belgbroed is en was daar de eerste be-

drijfspluimvee voorlichter. Met zijn kennis en ervaring heeft hij menig jonge collega opgeleid en de passie voor pluimvee bijgebracht. Mark wordt door collega's en pluimveehouders, naast zijn grote kennis, vooral geloofd als een verbindende en altijd attentvolle persoon. Plichtsbewust, drijvende kracht en ook op die manier actief in het verenigingsleven.

Een ongelijke strijd tegen een ongeneeslijke ziekte, zorgde ervoor dat Mark reeds op 70 jarige leeftijd – veel te vroeg – ons ontvallen is. We zullen Mark herinneren als een warme persoonlijkheid, fijne collega en toegewijde trouwe medewerker.

De redactie van Pluimvee evenals de sector wensen zijn echtgenote, 4 kinderen en 8 kleinkinderen veel sterkte toe in deze moeilijke periode (LM).

PS. In het Pluimvee nr van december 2017 is het interview te lezen naar aanleiding van zijn pensionering. In onze nieuwsbrief van woensdag 25 januari kan het geraadpleegd worden of download worden via de website www.Pluimvee.be

©Thomas Geuens

Sedert 2016 is Sofie Cardinaels werkzaam aan het Proefbedrijf Pluimveehouderij (PP) te Geel. Eerst als onderzoekster aan diverse projecten. Vanaf 2020 leidde ze het PP team en staat ze in voor dagelijkse werking als operationeel manager in nauwe samenwerking met inhoudelijk manager, Ine Kempen.

Sofie Cardinaels verlaat het Proefbedrijf Pluimveehouderij ... maar niet de sector

Maar vanaf maart zoekt Sofie andere professionele oorden op. "In 2020 hebben we een opfokbedrijf, gekend als Patervijvershoeve, overgenomen. Mijn man Martien runt het bedrijf met 130.000 poeljen (leg) en ik verzorg de boekhouding en de administratie. Op drukke dagen probeer ik nog bij te springen. Maar de combinatie met mijn fulltime job op het PP werd van langzaam moeilijker", aldus Sofie.

Ze houdt eraan, via een bericht op de website van het proefbedrijf, haar collega's (van diervverzorgers tot onderzoekers) van harte te bedanken voor de aangename samenwerking. "Want jullie hebben me de

technische kennis bijgebracht". Maar ook vanuit het PP wordt Sofie enorm bedankt "voor haar jarenlange bevlogen inzet", dixit Ine Kempen.

Omdat het afscheid geen afscheid is van de sector, die ze o.a. leerde kennen door de aangename samenwerking met bedrijven, is Sofie overtuigd dat ze in de toekomst nog velen uit de sector gaat tegenkomen.

In ieder geval ook vanuit de redactie van Pluimvee wensen we je alle succes toe met deze nieuwe 'pluimveeuitdaging'.

INHOUD PLUIMVEEBLAD 2022: jaargang 56

Actueel - Wetgeving

Titel	Nr	Pagina
• Verslag van bezoek aan minister Demir	1	5-6
• Minister Van Quickenborne schuift verantwoordelijkheid van zich af in dossiers illegaal betreden van pluimveestallen	2	11-12
• De teerling is geworpen: krokusakkoord levert een wurgend stikstofkader op	3	5-6
• Ophokplicht noopt bedrijven met vrije uitloop tot veranderen van stempelen	3	14-15
• Veel bezorgdheid omtrent afroming van de NERS bij minder dan 90% invulling	4	5-6
• Een rechtvaardige stikstofregeling, teken bezwaar aan	5	5
• De problemen met vogelgriep swingen wereldwijd de pan uit	5	6-7
• Laat Zuhail Demir belastingbetaler opdraaien voor een PAS vol hiaten?	6	5-6
• Stikstof, voeding en de Rechten van de Mens: het is maar hoe je alles bekijkt	6	28-29
• Wat is nieuw bij sloop en asbest?	7-8	28-29
• Landsbond Pluimvee haalt slag thuis na misleidende Quick-reclame	9	6
• Pluimveetour met commissies Landbouw en Dierenwelzijn	10	5-7
• Vogelgriep spook duikt nu ook op in Vlaanderen	10	8-9
• Oude afstandsregels pluimvee worden terug realiteit!	10	10-11
• Verwachte rol ILVO in het toekomstig veehouderijgebeuren	11	24-26
• Russische invasie duwt pluimveevlees en eieren naar de EU	12	12-13
• Vogelgriep hier, vogelgriep daar, vogelgriep overal ...	12	26-27

Technieken

• Nieuwe leghennenstal met toekomstvisie	7-8	8-10
• Combinatie van aardwarme en zonne-energie: technologie om pluimveebedrijven energie onafhankelijk te maken	9	20
• Vakbeurs SPACE (Rennes) blaast 35 kaarsjes uit	10	12-13
• De windmolens bij legkippenhouder Jan Lippens halveren zijn energiefactuur	11	12-14
• Opwekking van eigen energie met zonnepanelen in combinatie met batterijopslag	12	20-21
• ECO air Care zorgt voor 90% stikstofreductie	12	22

Economie

• Zelfvoorzieningsgraad pluimveevlees daalt voor 3de jaar op rij	1	17
• Bereikt de wereldvleesproductie stilaan haar top?	2	22-24
• Rendabiliteit op mijn bedrijf	4	18-19
• Tendensen van de EU export-import van pluimveevlees in 2021	4	24-25
• Verrijkte kooihuisvesting leghennen: economische impact mogelijke uitfasering	7-8	6-7
• Kostprijs Franse braadkippen end 2de kwartaal 2022 reeds met 47% gestegen	11	10-11
• De Vlaamse leghennensector in cijfers	12	30-31

Milieu

• Van stallucht naar nuttige mest of voedzaam veevoer	1	12-13
• Strenger geurkader voor vergunningen	5	8-9
• N-PAS bezwarenlijst opgesteld door de Landsbond Pluimvee	6	7
• Met innovatieve technologie het N-probleem aanpakken	9	14-15
• Gebruik van regenwater als drinkwater voor pluimvee	10	16-17

Juridisch

• Een pachtcontract tot in de eeuwigheid?	1	26-27
• Naar de rechtbank stappen: opnieuw duurder sinds 1 juni 2021?	2	26-27
• Te goeder trouw een 'onjuist' contract ondertekend: wat nu?	3	26-27
• Nieuwe regels: blijft uw huisdier 'vervangbaar'?	4	26-27
• Erfenis nalaten aan een dier?	5	32-33
• Bedrogen bij aankoop van materiaal: Wat nu	6	30-31
• Een correcte handtekening?	7-8	34-35
• Is seizoenpachter aansprakelijk?	9	34-35
• Nieuwe regels inzake de wettelijke garanties!	10	30-31
• Schaarste aan materialen: besteld materiaal wordt niet geleverd!	11	28-29
• Wordt hond Max gelijkgesteld, met een kind bij echtscheiding	12	32-33

Kalkoenen- en konijnenhouderij

• De lijdensweg om een werkzaam coccidiostaticum te mogen toepassen	7-8	30-31
---	-----	-------

Reportages - interviews

• Kennismaking met de Voorzitter van de Landsbond West Vlaanderen	2	13-15
• De bio-legkippensector in ons land: de pionier aan het woord	3	8-9
• Jaak Reyners (Limburg): "Ik hou niet van het halve werk"	3	16-18
• Friedus en Marion Mollen-Theuws: het einde van een boeiend pluimveehoofdstuk	6	18-19
• Zeeuws Vlaanderen is met de nieuwe stal van familie Thomaes een mooi bio-legkippenbedrijf rijker	9	10-12
• Nieuwbouw voor de in zicht zijnde toekomstige opvolger	9	21-23
• Premium Poeljen België toont met trots hun vernieuwd broeierij	11	21-23

Vleeskippen

• 'European Chicken Commitment' verhoogt kostprijs met ca. 20%	1	14-16
• Bij hoge voederprijzen: mikken op goedkoop voeder of een lage VC of de combinatie van beide?	1	20-21
• PANO zet de braadkippenproductie in de "spotlights"	2	8-9
• De toekomst: standaard, ECC of 1 ster braadkippen?	7-8	14-15
• Nederlandse retail gaat vol voor 'Beter Leven 1-ster' vleeskippen	7-8	16-18
• Hubbard introduceert de REDBRO voor de ECC markt	7-8	20-21
• ECC braadkippenproductie krijgt vorm met opstart van keten voor welzijnkippen	12	8-10

Legkippen

• Ook in de USA en Canada toenemende druk naar kooivrije huisvesting legkippen	2	16-18
• Opfok van bio-poeljen in nieuwe stal te Overmere	3	10-12
• De mogelijkheden van het monitoren van pikkerij bij leghennen	4	20-21
• Bio-legkippensector onder druk: retail onvoldoende bereid om sterk gestegen productiekosten door te rekenen	5	13
• De EU legkippenstapel en huisvesting in 2021	5	26-27
• Minister Weyts bezoekt enkel legkippenhouders met verschillend huisvestingssysteem	9	8-9

Diergeneeskunde

• Opstarten zonder inzet Lincospectine: een haalbare uitdaging!	1	18-19
• Coaching in de strijd tegen Salmonella boekt succes	1	24-25
• Vaccineren tegen vogelgriep: een alternatief?	2	6-7
• Coccidiosepreventie: meer dan alleen coccidiostatica of coccidiose vaccinatie	6	20-21
• Trager groeiende kuikens, op weg naar een betere darmgezondheid. Of toch niet?	7-8	22-23
• Coccidiose vaccinatie bij on-farm hatching	7-8	27
• Een duurzame pluimveehouderij: ionoforen als onderdeel van de puzzel	9	18-19
• Toename van Mycoplasma gallisepticum uitbraken bij commercieel pluimvee	9	24
• Actuele ontwikkelingen pluimveegezondheid centraal op MSD symposium	9	26-27
• Krijg zicht op de schuilplaatsen van salmonella in je stal	10	22-23
• Spiermaagletsels en de oorzaken ervan	11	16-17

Onderzoek

• Optimalisatie van de opkweek van de zwarte soldatenvlieg op kippenmest	1	22-23
• Zorgt de CRISPR technologie voor een revolutie in de pluimvee industrie	1	28
• Verstoring van de strooisellaag bij vleeskuikens zorgt voor hogere ammoniakconcentraties op strooiselniveau	2	19-21
• Diverse vang- en laadmethodes centraal in onderzoeksproject KIPVANG	3	20-22
• Roofmijten: biologische bestrijding van rode vogelmijt	5	28-29
• Hoe leghennen via het voeder een optimale start voor een langere succesvolle legperiode bezorgen?	5	30-31
• Tips en tricks om hittestress bij pluimvee te voorkomen	6	25-27
• Worminfecties onder controle houden bij leghennen: hoe begin je eraan?	7-8	24-26
• Voeder- en strooiseltype beïnvloeden sterk de ammoniakconcentraties in de vleeskuikenstal	10	26-27
• Sojavrije voeders: zijn we er klaar voor	11	18-19

Marktprijzen

Eierprijzen markt Kruishoutem (volgens prijzencommissie) - per 100 stuks in euro

Witschalige eieren

	3.01	10.01	17.01	24.01	31.01	3.01	10.01	17.01	24.01	31.01
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	18,02	17,92	17,86	17,80	17,72	18,02	17,92	17,86	17,80	17,72
Cat 1	16,78	16,68	16,62	16,56	16,48	16,78	16,68	16,62	16,56	16,48
Cat 2	15,62	15,53	15,48	15,42	15,34	15,62	15,53	15,48	15,42	15,34
Cat 3	14,46	14,38	14,33	14,28	14,21	14,46	14,38	14,40	14,28	14,41
Cat 4	13,31	13,64	13,18	13,13	13,07	13,61	13,64	13,80	13,82	13,83
Cat 5	12,15	12,45	12,04	11,99	11,93	12,44	12,45	12,56	12,57	12,57
Cat 6	10,99	10,93	10,89	10,85	10,80	10,99	10,93	10,89	10,85	10,80
Cat 7	9,83	9,78	9,75	9,71	9,66	9,83	9,78	9,75	9,71	9,66
	2,414	2,386	2,373	2,363	2,363	Industrieprijs wit/kg				

Bruinschalige eieren

	3.01	10.01	17.01	24.01	31.01	3.01	10.01	17.01	24.01	31.01
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
Cat 0	18,42	18,32	18,26	18,20	18,12	18,42	18,20	18,26	18,20	18,12
Cat 1	17,18	17,08	17,02	16,96	16,88	17,18	17,08	17,02	16,96	16,88
Cat 2	16,17	16,08	16,03	15,97	15,89	16,17	16,08	16,03	15,97	15,89
Cat 3	15,01	14,93	14,88	14,83	14,76	15,01	14,93	14,92	14,93	14,95
Cat 4	13,81	13,73	13,68	13,63	13,57	13,95	13,89	14,05	14,07	14,08
Cat 5	12,55	12,48	12,44	12,39	12,33	12,79	12,80	12,91	12,92	12,92
Cat 6	10,99	10,93	10,89	10,85	10,80	10,99	10,93	10,89	10,85	10,80
Cat 7	9,83	9,78	9,75	9,71	6,66	9,83	9,78	9,75	9,71	9,66

Pluimveemarkt prijzencommissie Deinze (met inbegrip Belplume toeslag)

Week van	4.01	11.01	18.01	25.01
extra zware soepkippen	0,71€-0,73€	0,74€-0,76€	0,77€-0,79€	0,79€-0,81€
bruine soepkippen	0,35€-0,37€	0,36€-0,38€	0,37€-0,398€	0,38€-0,40€
witte soepkippen	0,30€-0,32€	0,31€-0,33€	0,32€-0,34€	0,34€-0,36€
braadkippen	1,23€-1,25€	1,23€-1,25€	1,23€-1,25€	1,19€-1,21€
ABC	1,26 €	1,25 €	1,25 €	1,25 €
konijnen	3,20 €	3,10 €	3,00 €	2,90 €

Oordeelsestraat 84 T 013 - 507 9249
5111 PL, Baarle-Nassau M 06 - 205 39 464

"Gespecialiseerd in het uitmesten en reinigen van stallen"
Ok voor machinale roosterreiniging

www.stallenreinigingvantilburg.nl
E info@stallenreinigingvantilburg.nl

Ven Poultry B.V.

ZO... NU EERST UW PARTNER IN LEVEND PLUIMVEE CONTACTEREN

Voor de werkelijke beste condities voor uw soepkippen:
www.venpoultry.nl • +32 (0)14-453040 of +31-653487136

Handelsnoteringen Kruishoutem

Witschalige eieren

	3.01	10.01	17.01	24.01	31.01	3.01	10.01	17.01	24.01	31.01
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	19,22	19,12	19,06	19,00	18,92	19,22	19,12	19,06	19,00	18,92
L	16,82	16,73	16,68	16,62	16,54	16,82	16,73	16,68	16,62	16,54
M	14,51	14,84	14,38	14,33	14,27	14,81	14,84	15,00	15,02	15,03
S	11,69	11,63	11,59	11,55	11,50	11,69	11,63	11,59	11,55	11,50

Bruinschalige eieren

	3.01	10.01	17.01	24.01	31.01	3.01	10.01	17.01	24.01	31.01
	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Kooi	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel	Scharrel
XL	19,62	19,52	19,46	19,40	19,32	19,62	19,40	19,46	19,40	19,32
L	17,37	17,28	17,23	17,17	17,09	17,37	17,28	17,23	17,17	17,09
M	15,01	14,93	14,88	14,83	14,77	15,15	15,09	15,25	15,27	15,28
S	11,69	11,63	11,59	11,55	11,50	11,69	11,63	11,59	11,55	11,50

Gemiddelde poeljenprijs aanpassing

Jaar-week	Gemiddelde Poeljenprijs Aanpassing	
	Gemiddelde opfokvoederprijs €/100 kg	Aanpassing €/100 afgeleverde poeljen
2023/03	48,17	169,11
2023/04	48,07	168,52

Prijzen grondstoffen (per ton)

	3.01	10.01	17.01	24.01	31.01
Tarwe	ng	272,50 €	ng	256,50 €	259,00 €
Wintergerst	ng	251,50 €	ng	236,0 €	239,00 €
Mais (15% vocht)	ng	280,00 €	ng	270,00 €	270,50 €

ROSS – THE COMPLETE PACKAGE

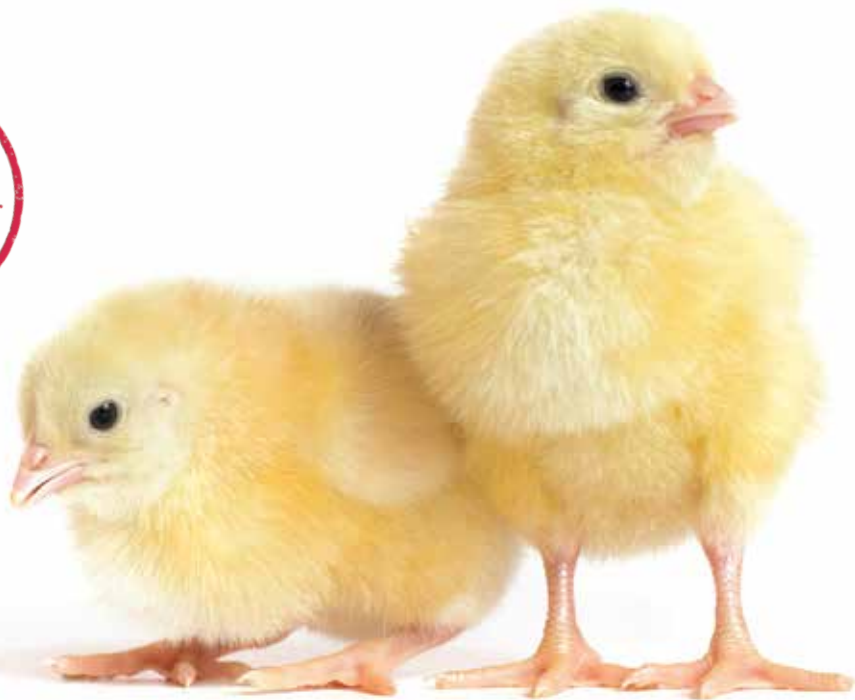
The Reproductive Performance – The FCR & Liveability – The Processing Yield You Want

To learn more about Ross® visit aviagen.com/ross

OptiBalance,

**Focus op darmgezondheid
en drogere stallen**

- ✓ *Goede darmgezondheid*
- ✓ *Drogere stallen, reductie NH₃*
- ✓ *Reductie antibioticagebruik*
- ✓ *Reductie voetzoollaesies*
- ✓ *Arbeidsplezier*
- ✓ *Behoud van top technische resultaten*

Doe met ons mee!

Regio west

J. Vergoote | ☎ +32 473 804247 | jasper.vergoote@spoormans.com
J. Poelvoorde | ☎ +32 478 776846 | jonas.poelvoorde@spoormans.com
S. Neyt | ☎ +32 494 546671 | simon.neyt@spoormans.com

Regio oost

V. Hofmans | ☎ +32 478 880355 | victor.hofmans@spoormans.com
L. Steurs | ☎ +32 479 257396 | lex.steurs@spoormans.com